Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 206 (13.162).
3 СЕНТЯБРЬ 1965 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

ТЕРИМДА ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ БЎЛСИН!

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШАЙЛИК!

ЗАФАР САТРЛАРИ

Сирдарё областидаги «Бахт» темир йўл станцияси коллективи 8 ойлик юк ортиш планини муддатидан илгари бажарди. Белгиланганига қараганда анча кўп юк ортилди ва туширилди. Мария Берий бошлиқ коммунистик меҳнат сменасининг азаматлари айниқса баракали меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳозирнинг ўзидаёқ юк ортиш бўйича 8,5 ойлик планни бажариб қўйдилар.

А. ҚУРБОНОВ.

●

Бухородаги Мурунтов олтин кони коллективи ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Ўртоқ Ф. Лукьянов бошлиқ бригада азаматлари етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган мусобақада пешқадамлик қилаётирлар. Улар шу кеча-кундузда октябрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

Х. КАРИМОВ,
инженер.

●

Андижон дўпписининг довруғини эшитмаган киши борми! Шаҳардаги бадиий буюмлар фабрикаси дўппи тикиш цехида маҳсулот ишлаб чиқариш тобора тезлашмоқда. Қизлар учун тикилаётган «Ироқи», «Атиргул», «Капалак нусха», «Гул ичида чаман» ва йигитларга аталган «Янги ойнинг ўроғи», «Севганим рост», «Чуст нусха» дўппилари кўпчиликка манзур бўляпти. Тўхтахон Йўлдошева, Оҳистахон Уринбоева, Муҳаббатхон Раҳимова каби чеварлар смена нормаларини ҳамиша ортиғи билан бажариб келаётирлар.

У. ХОЛИҚОВ,
ишчи.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК

СССР БИЛАН БАР ЎРТАСИДАГИ МУЗОКАРАЛАР ТЎҒРИСИДА ҚЎШМА АХБОРОТ

Бирлашган Араб Республикасининг Президенти, Араб Социалистик иттифоқининг раиси Жамол Абдил Носир СССР Олий Совети Президиуми ва КПСС Марказий Комитети Президиумининг таклифига биноан, 27 августдан 1 сентябргача расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди.

Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги музокаралар тўғрисида эълон қилинган қўшма ахборотда бундай дейилади: Президент ва унинг ҳамроҳлари Москвада бўлган вақтларида улар самимият билан қизғин кутиб олиндилар, СССР халқи ва ҳукуматининг меҳмондўстлигидан баҳраманд бўлдилар.

Бўлиб ўтган музокараларда Совет Иттифоқи томонидан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Н. Шелепин ва бошқа совет раҳбарлари; Бирлашган Араб Республикаси томонидан Президент Жамол Абдил Носир, вице-президент Закария Муҳиддин, миллат мажлисининг раиси Анвар Алсаодат ва Бирлашган Араб Республикасининг бошқа вакиллари қатнашдилар. Музокаралар дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Ҳозирги халқаро аҳвол хусусида, шунингдек СССР билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга таааллуқли масалалар устида ошкора фикрлашиб олинди.

Ҳар иккала томон кўпгина халқаро масалалар хусусида ўзларининг нуқтаи назарлари бир-бирига мослигини мамнуният билан қайд қилдилар. Улар, шунингдек Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида ҳозирдаёқ мавжуд ўзаро ҳамкорликни табрикладилар. Улар тинч-тотув яшаш, халқаро ҳамкорлик, давлатларнинг суверенитетини ва уларнинг территориал бутунлигини ҳурматлаш, уларнинг ички ишларига аралашмаслик принципларига ўзларининг содиқ эканликларини яна бир карра таъкидлаб ўтдилар. Иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик тобора юксалиб бораётганлигидан қониқиш изҳор қилинди.

Томонлар халқаро кескинликни сусайтириш ва давлатлар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасида қўшилмаган мамлакатларнинг муҳим роль ўйнаётганлигига ҳамда уларнинг шу йўлда сарфлаётган куч-ғайратларига ахборотда катта аҳамият бериб ўтдилар. 1965 йил 5 ноябрда Жазоирда Иккинчи Африка-Осиё конференциясини чақириш юзасидан Африка ва Осиё мамлакатлари томонидан кўрилган амалий чоралар қараб чиқилди. Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати шуни баён қиладики, бўлажак конференцияда Совет Иттифоқининг иштирок этиши конференциянинг вазифаларини муваффақиятли бажаришга ёрдам беражак.

Ҳар иккала томон, дейилади сўнгра ахборотда, ҳозирги халқаро аҳволни, кескинлик ошиб бораётганлигини, шунингдек сиёсий мақсадларга эришмоқ учун куч ишлатиш тенденцияси мавжудлигини муҳокама қилдилар. Улар бутун дунёда тинчликка таҳдид солаётган ана шу хатарли вазиятга барҳам бериш учун бутун куч-ғайратни сарфлаш зарур, деб таъкидладилар.

Музокаралар давомида Вьетнамдаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олинди. Вьетнамдаги аҳвол халқаро тинчликка жиддий таҳдид солмоқда. Ҳар иккала томон айтадиларки, Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилиш дарҳол тўхтатилмоғи ҳамда 1954 йилги Женева битимларини бажаришга тўла риоя қилинмоғи керак.

СССР ҳукумати билан Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати мустамлакачилик тўғрисидаги масалада ўз позицияларини яна таъкидлаб ўтдилар. Ҳар иккала томон сиёсий ва иқтисодий тазйиқ ўтказишнинг ҳамма шаклларини, шунингдек мустамлакачиликнинг ёш мустақил давлатлар миллий бирлиги ва суверенитетига қарши қаратилган бошқа уринишларини қоралайдилар. Ҳар иккала мамлакат ҳукуматлари империализмнинг Яқин Шарқда ўтказиб келаётган сиёсатини қоралайдилар. Совет Иттифоқи араб халқларининг ана шу сиёсатга қарши олиб бораётган курашини тўла қўллаб-қувватлаётганлигини билдиради, шунингдек Фаластин арабларининг дахлсиз қонуний ҳуқуқларини батамом қўллаб-қувватлайди. Ҳар иккала томон Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг Исроилни қурол-яроғлар билан таъминлашдаги ролини қоралайдилар, бу қурол-яроғлар Араб давлатларига қарши агрессив мақсадларда фойдаланиш учун мўлжаллангандир.

Сўнгра ахборотда бундай дейилади: томонлар Африкадаги аҳволни ҳамда озодлик ва тараққиёт соҳасида Африка эришган ютуқларни йўққа чиқариш мақсади билан мустамлакачилар ишлатаётган ҳийла-найрангларни муҳокама қилиб кўрдилар. Жанубий Африка ҳукуматининг ирқчилик сиёсати қораланди.

Ҳар иккала мамлакат ҳукуматлари халқаро кескинликни юмшатиш ва умумий тинчликни мустаҳкамлаш учун Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш вазифасига катта аҳамият берадилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги аҳвол кўриб чиқилди. Ҳар иккала томон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига ўзларининг содиқ эканликларини таъкидладилар ҳамда халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлаб туриш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ишида бу ташкилот ўзининг зарур ролини адо этишга қодир бўлмоғи керак, деб ишонч билдирдилар.

Совет Иттифоқи ҳукумати билан Бирлашган Араб Республикасининг ҳукумати ядро қуролининг ёйилишига тўсқинлик қилувчи самарали чораларни кўриш зарурлигига катта аҳамият берадилар. Ҳар иккала томон қуролсизланиш масалаларига бағишланиб халқаро конференция чақирилишини қўллаб-қувватлайдилар. Бу конференцияда ҳамма мамлакатлар қатнашмоғи керак.

Қўшма ахборотнинг якунловчи бўлимида бундай дейилади: музокаралар вақтида ҳар иккала томон сиёсий, иқтисодий-маданий ва бошқа соҳаларда иккала ҳукумат ўртасида жуда яқин ҳамкорлик мавжудлигидан мамнун эканликларини билдирдилар. Улар, шунингдек ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар тенг ҳуқуқийлик ва бир-бирини ҳурматлаш негизида ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд қилдилар. Ҳозирги вақтда савдо-сотиқ ҳажми 1953 йилда ҳар иккала мамлакат ўртасида мавжуд бўлган савдо-сотиқ ҳажмидан ўн ҳисса ортиқдир. Савдо-сотиқ ҳажмини янада кўпайтириш зарурлиги тўғрисида аҳдлашиб олинди. 1966—1970 йилларга мўлжалланган узоқ муддатли янги савдо битими тузиш тўғрисида октябрь ойида музокаралар ўтказиш мўлжаллаб қўйилди.

Шахсий алоқаларнинг фойда келтиришига қатъий ишонган ҳамда СССР ва Бирлашган Араб Республикаси раҳбарларининг бундан буён ҳам учрашиб туришларига ниҳоятда тилакдош бўлган Президент Жамол Абдил Носир Л. И. Брежнев, А. И. Микоян, А. Н. Косигинни Бирлашган Араб Республикасига ташриф буюришга Бирлашган Араб Республикаси халқи ва ҳукумати номидан таклиф қилди. Совет раҳбарлари бу таклифни миннатдорчилик билан қабул қилдилар. (ТАСС).

СССР мудофаа министрининг буйруғи

Москва шаҳри. **№ 247** **1965 йил 3 сентябрь**

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Улуғ Ватан урушининг запасда ва отставкада бўлган ветеранлари!

Бугун бизнинг Ватанимиз ўз тарихидаги шонли санани — япон милитаристлари тор-мор қилинган ва иккинчи жаҳон уруши тамом бўлган куннинг 20 йиллигини нишонламоқда.

СССР Қуролли Кучлари бундан 20 йил муқаддам Япониянинг Квантун армиясини қақшатқич мағлубиятга учратдилар ва ўз иттифоқчилари билан биргаликда япон милитаристларини сўзсиз таслим бўлиш тўғрисидаги ҳужжатга қўл қўйишга мажбур этдилар. Хитой Халқ озодлик армияси ва Монголия Халқ-революцион армиясининг қисмлари ҳамда қўшилмалари бунда муҳим роль ўйнади.

Япон милитаризмининг енгилиши халқаро реакция кучларини заифлаштирди, Узоқ Шарқда Ватанимизнинг хавфсизлигини мустаҳкамлади, Осиёда миллий озодлик ҳаракатининг ривожланишига ва Японияда демократик ҳаракатнинг кучайишига ёрдам берди.

Ўтган урушда совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлигида қозонган ғалабаси совет ижтимоий ва давлат тузумининг куч ва қудратини, шавкатли Қуролли Кучларимизнинг енгилмас қудратини яна бир марта намойиш қилди. Совет жангчилари жанговар зафарларининг шон-шуҳрати, жангларда ҳалок бўлган кишиларнинг хотираси ҳеч қачон сўнмайди.

Ленинча ташқи сиёсат принципларига содиқ бўлган Совет давлати барча халқлар билан, шу жумладан милитаризмга қатъий қарши чиқиб, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун зўр бериб ҳаракат қилаётган япон халқи билан ҳам тинчлик ва дўстона муносабатлар учун астойдил кураш олиб бормоқда.

Шу билан бирга, совет кишилари Америка империализмининг агрессив ҳаракатлари тинчлик ишини жиддий хавф остида қолдираётганлигини ҳам аниқ-равшан биладилар. АҚШ жаҳон жандарми ролини ошкора суратда ўз зиммасига олиб, Вьетнамда ваҳшиёна уруш олиб бормоқда, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмоқда.

Бундай шароитда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Ватанимизнинг мудофаа қудратини янада кучайтириш, армия ва флотни замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминлаш, қардош социалистик мамлакатларнинг жанговар иттифоқини мустаҳкамлаш учун зарур чораларни кўрмоқдалар. Ўз халқига, коммунизм улуғ ишига чексиз содиқ бўлган Қуролли Кучлар жангчилари ўз Ватанини ҳимоя қилиш учун доим шай бўлиб турибдилар.

Япон милитаризми тор-мор қилинган ва иккинчи жаҳон уруши тамом бўлган куннинг йигирма йиллиги билан сизларни табриклайман ва қутлайман.

Шу санани нишонлаш учун **буюраман:**

Бугун 3 сентябрда маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимизнинг пойтахти Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь ва Одессада, шунингдек Хабаровск, Владивосток, Чита, Петропавловск-Камчатский, Южно-Сахалинскда тўплардан бир йўла ўттиз марта ўқ узиб, салют берилсин.

Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шонли Қуролли Кучлари!

Яшасин ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
Р. МАЛИНОВСКИЙ.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИ

СЕНТЯБРЬ 2

Республикада пахта тайёрлашнинг бориши

(Планга нисбатан процент ҳисобида; биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан; тўртинчи стун — дефолиация қилинган майдонлар)

Қашқадарё	1,48	11,15	9,57
Бухоро	1,40	3,59	—
Сурхондарё	0,64	1,34	4,95
Фарғона	0,40	0,51	0,72
Тошкент	0,20	0,41	11,74
Андижон	0,32	0,32	—
Қорақалпоғистон АССР	0,15	0,15	0,04
Сирдарё	0,04	0,08	0,12
Хоразм	0,04	0,04	0,27
Самарқанд	—	—	—

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ

1 сентябрда Кремль театрида пойтахт жамоатчилиги вакилларининг Вьетнам Демократик Республикаси 20 йиллигига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Москваликлар Вьетнам Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Ван Киняи, қардош мамлакатдан келган меҳмонларни ҳамда Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтининг СССРдаги доимий ваколатхонаси бошлиғи Данг Куанг Минни қизғин олқишладилар.

Йиғилиш президиумида таниқли совет давлат ва жамоат арбоблари ўтирибдилар.

КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Р. Ф. Дементьева йиғилишни очиб, Вьетнам Демократик Республикасининг 20 йиллиги тўғрисида доклад қилиш учун КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устиновга сўз берди.

«Красный пролетарий» станоксозлик заводининг токари, давлат мукофоти лауреати В. Ф. Шумилин, Совет — Вьетнам дўстлиги жамияти правлениеси раисининг ўринбосари, Ленин мукофоти лауреати кинорежиссёр Р. Л. Кармен ва Москва Университетининг студенти М. Алешина ўз нутқларида совет кишиларининг Вьетнам халқига дўстлик ва бирдамлик туйғуларини изҳор қилдилар.

Вьетнам—Совет дўстлиги жамияти делегациясининг бошлиғи, Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлиси доимий комитетининг бош секретари, Вьетнам Демократик Республикаси Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги комитетининг раиси Тон Куанг Фьет билан элчи Нгуен Ван Кининг нутқлари гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

* * *

2 сентябрда Тошкент шаҳри жамоатчилиги вакилларининг кечаси ўтказилди. Бу кеча Вьетнам халқига нисбатан самимий дўстлик ва муҳаббат туйғуларини ёрқин изҳор қилган намойишга айланди. Кечада Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц «Вьетнам Демократик Республикасининг 20 йиллиги» тўғрисида доклад қилди.

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг инженери Э. Иброҳимов, физика математика фанлари доктори С. Х. Сирожиддинов, Тошкент политехника институтининг студенти М. Фарфиева қардош Вьетнам халқига нисбатан дўстлик туйғуларини изҳор қилдилар.

Кечада ҳозир бўлган кишилар Вьетнам Демократик Республикасидан келган студент Нгуен Тхе Топнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. У, Тошкент олий ўқув юртларида ўқиётган Вьетнам ёшлари номидан ўз халқига нисбатан изҳор қилинган қардошлик ва дўстлик туйғулари учун совет кишиларига чин кўнгилдан ташаккур билдирди.

Кеча қатнашчилари Ханойга, Вьетнам—Совет дўстлиги жамияти номига табрикнома юбордилар.

Кечада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

СИРДАРЁ. Жиззах районидаги «Зарафшон» колхозида йиғим-терим қизғин давом этмоқда. Ҳожалой Отабоева, Муборакхон Норматова, Райҳоной Жумаева, Ҳикоятхон Усмонова каби чеварлар кунда 80-100 килограммдан «оқ олтин» териб, хирмонга барака қўшмоқдалар.

Х. ЭРГАШЕВ,
В. ДАМАНОВ.

●

ТОШКЕНТ. 1500 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» топшириш учун курашаётган Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозида ҳосил йиғим-теримига киришилди. Кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилган Розия Салимова, Наижа Аҳмедова, Анорхон Тобоева, Гулзода Баҳромова ва бошқалар кунлик нормани 1.5 баравардан ошириб бажаришяпти.

Н. ТУФОНОВ.

●

ФАРҒОНА. Поп районидаги Охунбобоев номли совхоз далаларида пахтадан юқори ҳосил етиштирилди. Ҳар туп ғўзада ўртача 8-10 тадан бўлиқ кўсак бор. Айниқса Ж. Қўлдошев бошлиқ бригада далаларида ҳосилнинг чўғи яхши. Кўсаклар бирин-кетин очила бошлади.

Р. ОТАЖОНОВ.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхози пахтакорлари қабул пунктларига дастлабки «оқ олтин» карвонларини жўнатдилар. Колхоз пахтакорлари бу йил 1251 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 35 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилиб, йиғим-терим суръатини кун сайин жадаллаштирмоқдалар. Суратда: 12 минг килограммчилар сафига қўшилган комсомол қизлар — Мукаррама Мирдадаева, Маҳфират Жўраева ва Фарида Раҳмоновалар.

Е. Корниенко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАРДА 1.500 ТОННА

Ленинград районидаги Энгельс номли колхозда машина теримига ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўрилаётир. 800 гектар майдондаги ғўза машинабоп қилиб парвариш қилинди. Хўжаликнинг моҳир ва тажрибали механизаторлари 1.500 тонна ҳосилни бункерлардан тўкишга қарор қилдилар.

Моҳир механизатор Маҳбубахон Насриддинова бу йил ҳам машина билан энг кўп пахта териш ташаббускори бўлиб майдонга чиқди.

КУНИГА БЕШ ПРОЦЕНТДАН

Бундан бир неча кун бурун Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхознинг Турсун ака Ҳакимов бошлиқ бригадасида бўлдик. Туш пайти эди. Қизлар, йигитлар, ғайратини танасига сиғдиролмаган қариялар ҳам этак тутиб, завқ-шавқ билан пахта теришяпти.

Табелчи Холиқ Ҳакимовнинг қўли-қўлига тегмайди. Теримчилар уни шоширади. Ўз мусобақадошининг ярим кунда қанча тергани билан қизиқадиганлар тарози атрофидан жилмайди. Айниқса Олим Рўзибоев, Шарофат Худойбердиева, Салима Очилова, Роҳат Фармонова каби кўпминг килограммчиларнинг ишидан ҳамма хурсанд.

Биз бошқа бригадалар томон кетдик. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Назар Мейлиқулов, Суяр Нормуродов, Аҳмад Бердиев, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Салим Ҳасанов ҳамда Холмамат Эшқобилов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг далаларида, хуллас ҳамма ерда меҳнат кўтаринкилигининг гувоҳи бўлдик. Ким билан гаплашсангиз, «Планни 15-20 кунда, мажбуриятни октябрь ойигача, бажарамиз», деган гапни эшитасиз. Қайси бригада қанча пахта топширди, деб сўрасангиз уч, тўрт, беш процент деган жавобни оласиз. 1600 гектар майдондан 3550 тонналик хирмон кўтариш, унинг деярли ҳаммасини юқори сортларга топшириш учун аҳд қилган бу колхоз шоввозлари марра томон интилишда райондагина эмас, балки область бўйича ҳам энг олдингилар сафида бормоқдалар.

— Ҳозир йиғим-теримда 700 киши қатнашяпти, — дейди ўртоқ Кўчкинов, — эрта-индин теримчилар сони 900 кишига етиб қолади. Кунига 5 процентга етказиб пахта териш ва топшириш имкониятига эга бўламиз.

З. ИСРОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● Пахта йиғим-теримида ғанимат кунлардан унумли фойдаланайлик ● *1 сентябрь куни йиллик планнинг 1,48 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, йиллик топшириқни 11,15 процент бажарган Қашқадарё, давлатга 1,40 процент миқдорида „оқ олтин" сотиб планни 3,59 процент адо этган Бухоро ва пешқадамларга етиб олишга интилаётган Сурхондарё, Фарғона, Андижон ҳамда Тошкент областлари пахтакорларидан намуна олайлик.*

КПСС МК март Пленуми қарорлари—амалда

ИЛҲОМБАХШ СЎЗ

Нарпайдаги Карл Маркс номли колхоз миришкорлари етти йилликнинг сўнгги йилида 1700 гектар майдонга чигит экиб, ҳар гектаридан олинадиган пахта ҳосилдорлигини 35 центнерга етказиш ниятида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Партиямиз Марказий Комитетининг шу йил март ойида бўлиб ўтган Пленуми қарорлари бир ғайратга ўн ғайрат бахш этди. Колхоз партия ташкилоти дастлабки кунларданоқ қишлоқ хўжалигини жадал юксалтириш режаларини маҳаллий шароитга мослаб турмушга татбиқ қилиш йўлларини аҳтара бошлади. Коммунистлар, агитаторлар бу борада кенг тушунтириш ишлари олиб боришди. Йирик хўжаликнинг барча соҳаларига коммунистлар бошчилик қилади.

Колхоз партия комитети КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини кенг пропаганда қилишга жиддий аҳамият бераётир. Ҳаёт агитколлектив составини мустаҳкамлашни тақозо этди. Ҳозирги пайтда ҳар бир далачилик бригадасида иккитадан ишчан агитатор бор. Сабзавотчилик, ем-хашак тайёрловчи бригадалар, чорва фермалари ҳамда қурилиш бригадаларига ҳам амалий ишда синалган, қобилиятли, тингловчиларнинг қалбига йўл топа биладиган кишилар бириктилди. Агитколлектив 3 та агитпункт мудири ва 56 агитаторни ўз ичига қамраб олган. Улар лекция ва суҳбатлар ўтказиб туришибди.

Агитаторларнинг ютуқ ва зафарларга чорловчи овози дид билан безатилган мавжуд 17 та дала шийпонида баралла янграб турибди. Деҳқончилик маданиятини янада баланд поғонага кўтариш, меҳнатни тўғри ташкил этиш, моддий манфаатдорлик принципларини ривожлантириш ва бошқа ҳаётий зарур масалаларга оид, республика ва мамлакатимизда рўй бераётган ажойиб янгиликлар, жонажон партиямизнинг коммунистик қурилиш соҳасидаги ички ва ташқи сиёсатига доир лекция ва суҳбатлар мароқли олиб борилялти. Клуб мудири Нортош Рустамова, участка агрономи Деҳқон Даулов, ҳисобчи Ҳакима Саимова, ўқитувчи Ғайбулла Бердиёров каби жонкуярлар оммавий-сиёсий ишнинг барча услуб ва формаларидан моҳирона фойдаланиб, колхозчиларнинг иззат-икромига, ҳурматига мушарраф бўляптилар.

Агитаторлар малакасини тинмай ошириб бориш мақсадида ҳар ўн кунда «Агитаторлар куни» ўтказиб турилади.

Колхоз территориясидаги 6 та қишлоқ аҳолисига учта агитпункт хизмат қиляпти.

Агитациянинг таъсирчан ва мазмунли бўлишида киноустановкалар ҳамда колхоз радиоузели катта роль ўйнамоқда. Эътиборга сазовор томони шуки, бу ерда кинофильмлар намойиш қилинишидан олдидан лектор ва агитаторларнинг чиқиши яхши йўлга қўйилган. Кино залида одоб, ахлоқ, тартиб, интизом мавзуида ҳам қизғин мунозаралар бўлиб туради.

Колхоз радиоузели орқали хўжалик раҳбарлари, илғор пахтакорлар, агроном ва механизаторлар, ўқитувчилар, врачлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари суҳбатлар ўтказишади. Коммунистик мўл-кўлчилик дастурхонини бойитишга бебаҳо ҳисса қўшаётган азаматларнинг мўътабар номи колхозда муттасил чиқариб туриладиган «Пахтакор» деворий газетаси ҳамда бригадалардаги «Жанговар варақа»лар саҳифасида ёритиб борилади.

Қишлоқ меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашга катта аҳамият беріляпти. Бу ерда доимий ҳаракатдаги бир неча комиссия ишлаб турибди. Чунончи, ўртоқ И. Умиров раҳбарлигидаги идеологик комиссия аъзолари ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Бу комиссия ўз фаолиятини далада меҳнат қилаётган хотин-қизларнинг турмуш шароити билан танишишдан бошлади. Текшириш якуни «Агитаторлар куни» муҳокамасига қўйилди. Натижада дала шийпонларида янгидан болалар боғча ва яслилари ташкил қилиниб, ўйинчоқ ва бошқа анжомлар билан таъминланди.

Колхоз йилдан-йилга юксалмоқда. Пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик, пиллачилик ва бошқа соҳалар ҳам тараққий этяпти. Давлатга пилла сотиш плани муддатидан илгари ошириб адо этилди. Биргина пиллачиликдан хўжалик 106 минг сўм соф даромад олди. Гўшт, сут, тухум, жун тайёрлаш миқдори ҳам анча ошди. Бу йил чорва маҳсулотининг харид нархи ошгани туфайли колхоз 46 минг сўм қўшимча даромад олади.

Бу ютуқларни қўлга киритишда серғайрат, шижоаткор агитколлективнинг ҳиссаси салмоқли.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Самарқанд области.

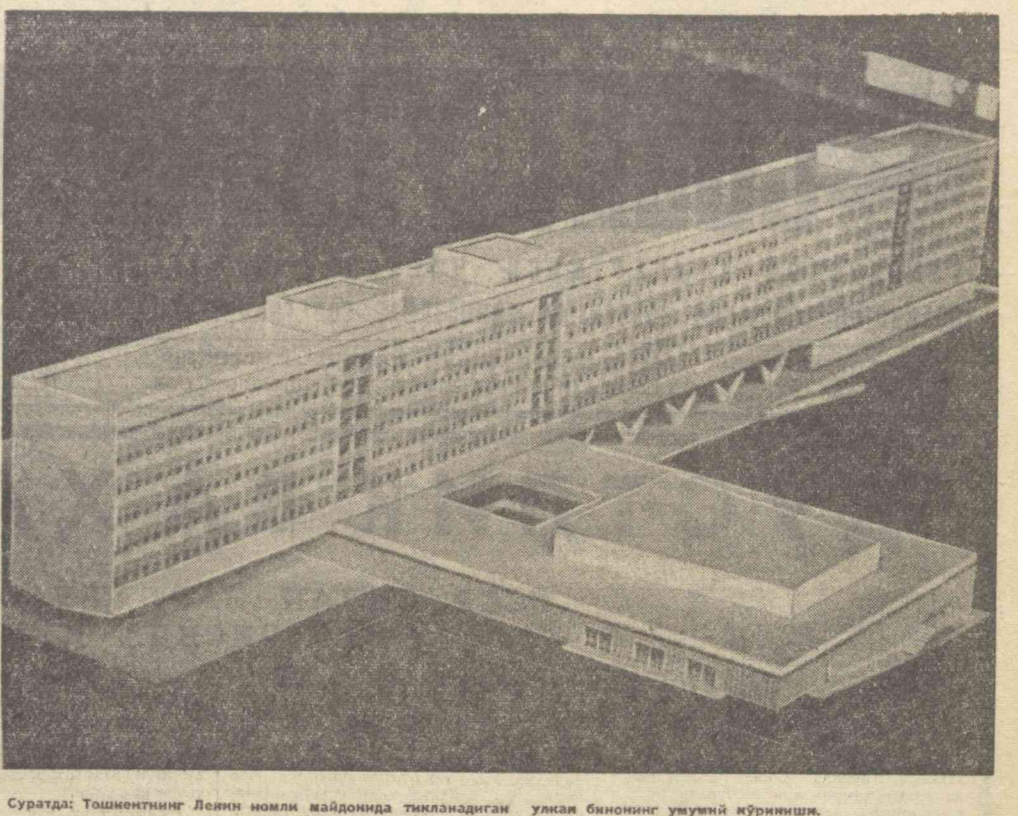

Суратда: Тошкентнинг Ленин номли майдонида тикланадиган улкан бинонинг умумий кўриниши.
Е. Ефимов фотоси, (ЎзТАГ-фотохроникаси).

ВАТАН ОЛДИДАГИ БУРЧ

Районимиз меҳнаткашлари республикадаги бир группа таниқли пахтакорларнинг матбуотда эълон қилинган хатини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Биз ана шу чақириққа жавобан «Оққўрғонликлар Ватан олдидаги бурчларини шараф билан бажарадилар» деган шиорни ўртага ташладик.

Оққўрғонликлар ўз сўзларининг уддасидан чиқа оладилар. Район меҳнаткашлари 1962 йили давлатга 45 минг тонна пахта сотган бўлсалар, 1963 йилга келиб пахта етиштиришни 66 минг тоннага етказдилар. Бу йил эса она-Ватанга 70 минг тонна «оқ олтин» армуғон қилиш учун курашяптилар. Бу, давлат планида кўрсатилганидан 10 минг тонна кўпдир. Шундай қилиб, район меҳнаткашлари кейинги уч йил ичида пландан ташқари 35 минг тонна пахта етиштирадилар ва шу билан бирга етти йиллик планни ҳам ҳосилдорлик бўйича, ҳам ялпи пахта етиштиришни кўпайтириш бўйича ошириб адо этадилар.

Республикамизнинг машҳур пахтакорлари ўз хатларида бу йилги қийинчиликларни эслатиб ўтганлар. Оққўрғонликлар ҳам сув танқис бўлган бу йилги шароитда ҳосил учун жиддий кураш олиб бордилар. Лекин бу қийинчиликлар ортда қолди. Колхоз ва совхозларнинг далаларида олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган даражада ҳосил етиштирилди.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги», 1 ва 2- «Оққўрғон» совхозларида, Димитров номли, Ленин номли, «Заря коммунизма», «Ленинобод» ва Войтинцев номли колхозларда айниқса ҳосил яхши етилмоқда. Шу билан бирга Ҳамид Олимжон номли, Калинин номли, Навоий номли, «Озод» ва Охунбобоев номли колхозлар қолоқликдан чиқиб олдилар ва мўл ҳосил етиштириб Ватанни хурсанд қилмоқдалар.

Республикамиз жуда катта синов арафасида турибди. Пахта йиғим-терими — бу барча қишлоқ партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари, ҳамма мутахассислар учун қаттиқ имтиҳондир. Оққўрғон райони коммунистлари ана шу имтиҳонга бутун масъулиятни ҳис этган ҳолда тайёрланмоқдалар.

Ҳозир бажарилган ишларга эмас, амалга оширилиши лозим бўлган юмушларга эътибор бериш керак. Далаларимиздаги ҳосилни етиштириш осон бўлмади, албатта, лекин пахта йиғим-терими кампанияси бундан ҳам оғирроқ бўлади.

Одам кучи озми, демак теримда техникага кенг йўл очиб бермоқ керак. Оққўрғон пахтакорлари машина териминнинг афзалликларини яхши тушунадилар, унинг қадр-қимматига етишга ўргандилар, ундан максимал равишда фойдаланишга одатланиб қолдилар.

Биз бу йил 50 минг тонна «оқ олтин»ни пўлат этаклардан тўкамиз. Бу барча ҳосилнинг 70 процентдан кўпроғини ташкил этади. Шундай қилиб, Оққўрғон пахтакорлари етти йилликнинг сўнгги босқичида партиямизнинг машина теримини кенг жорий қилиш юзасидан белгилаган топшириғини бажаради. Бу пахтачиликни комплекс механизациялашда олға қўйилган янги қадам бўлади.

Бу реал рақамлардир. Бу рақамлар қатъий ҳисоб-китоб ва катта ташкилотчилик, механизаторлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар билан мустаҳкамлангандир. Ҳисоб-китобларимизнинг реаллиги яна шундаки, биз машина терими усталари ҳисобланган яхши кадрларга эгамиз, бундай кадрлар райондаги ҳар бир колхоз ва совхозда етарли.

Кадрлар ҳақида гап кетганда, биз «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан Ф. Мазин, Ч. Ридвон, М. Ўрмонов, 1- «Оққўрғон» совхозидан М. Колесников, Ж. Амнаев, 2- «Оққўрғон» совхозидан И. Хван, А. Файзуллаев, Охунбобоев номли колхоздан К. Усмонов, Т. Мирзаев, «Партия XXII съезди» колхозидан С. Халилов, Т. Садидов, Войтинцев номли колхоздан К. Қодиров, И. Шейко, Куйбишев номли колхоздан У. Аҳмедов ва Т. Деҳқонбоев ўртоқларнинг номини ҳурмат билан тилга оламиз. Улар бу йил ўз устларига юксак социалистик мажбуриятлар олдилар.

Райондаги барча колхоз ва совхозлар пахта йиғим-теримида ўз имкониятларини ҳисобга олиб чиқдилар. Район партия комитетининг пленуми коллективларнинг мажбуриятларини маъқуллади. Район меҳнаткашлари пахта тайёрлаш йиллик планини 10 октябрга қадар бажаришга аҳд қилдилар. Бунинг учун ғўза баргларини сунъий усулда тўктириш барвақт ўтказилади ва бу иш сифатли бажарилади. Планни 10 октябрга қадар бажариш оққўрғонликларнинг асосий шиори ҳисобланади.

Машина теримини яхши уюштириш билан айни вақтда давлатга топшириладиган пахтанинг сифатини кескин оширамиз, сортларини яхшилаймиз. Машиналарда терилган пахтанинг ҳаммасини биринчи сортга ўтказамиз. Йиғим-терим муддатининг қисқартирилиши пахтани тезроқ йиғиштириб олишга ва жуда кам миқдорда, ёки тўртинчи сорт пахтани мутлақо топширмасликка имкон беради. Бундан колхоз ҳам, совхоз ҳам, давлат ҳам манфаат кўради.

Пахта сифатини яхшилашда бир жуда нозик ва мураккаб проблема борки, бу проблема устида районимиз агрономлари, инженерлари, экономистлари жуда кўп ўйладилар ва ҳамма бир фикрга келди. Бу ўринда гап машина териб ўтган майдонлардаги пахтани қўлда териш ҳажмини камайтириш тўғрисида боряпти.

Ана шу проблема тўғрисида бир неча сўз айтмоқчимиз. Бункердан тўкилган пахта биринчи сортга топширилса, ерга тўкилгани эса асосан тўртинчи сортга қабул қилинади. Ерга тўкилган пахтани териб олиш иқтисодий жиҳатдан ҳам анча қимматга тушади, бу иш анча қийин ҳам. Масалан, 1 тонна пахтани машинада териш учун 6 сўм миқдорида пул-маблағ сарфланса, ерга тўкилган шунча пахтани қўлда териб олиш учун эса 80 сўм кетади.

Буни яхшигина ускуналанган подборщик агрегати билан териш мумкин эди. Лекин биз ҳали ана шундай агрегатга эга эмасмиз. Буни ҳисобга олган районимиз мутахассислари тўкилган пахтани қўлда териб олишни камайтириш мақсадида пахтани тоза ва чаноғида қолдирмай сифатли терганликлари учун механик-ҳайдовчиларга қўшимча ҳақ тўлашни жорий қилишни таклиф этишяпти. Бунда машина юриб ўтган эгатларда пахтанинг тўкилиб қолиши жуда-жуда камаяди, механик-ҳайдовчиларнинг сифатли пахта теришдаги масъулияти ошади.

Тоза пахта терганлиги учун қўшимча ҳақ тўлаш қандай ташкил этилади? Колхоз ва совхозларнинг мутахассислари ўтган йилги тажрибалардан машиналар териб ўтган қаторларда қанча пахта тўкилиб қолганлигини яхши билишади. Уларнинг вазифаси машинада тоза пахта терганлиги учун механик-ҳайдовчиларга ҳақ тўлашнинг янги системасини ишлаб чиқишдан иборатдир. Бунда уларга олимлар яқиндан ёрдам кўрсатишлари керак.

Бу ўринда бир мисол келтириш мақсадга мувофиқ бўлур эди: фараз қилайлик, механик-ҳайдовчи бир гектар ерда бир центнер тўкилган пахтани қўл билан териб олишни қисқартирганда 3 ёки 4 сўм пул олади. Биз шу йўлдан борамиз ва уни амалда ижобий натижалар беришига ишонамиз.

1964 йили «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида машинада терилган 80 минг тонна пахтага 52 минг сўм сарфланди. Ерга тўкилган 2700 тонна пахтани қўл билан саранжом-саришталаб олишга эса 240 минг сўм харажат қилинди. Бу йил машина теримидан сўнг ерга тўкиладиган пахта миқдорини 6 центнердан 3 центнерга камайтирганда механик-ҳайдовчига ҳар гектар учун 3.4 сўм бериш кўзда тутиляпти. Мазкур хўжалик шу мақсад учун 12 минг сўм харажат қилади.

Бундан «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози қандай манфаат кўради?

Ўтган йили 2700 тонна пахта қўлда терилган эди. Бу йил хўжаликда 1400 тонна ёки 120 минг сўм қийматга эга бўлган пахта қўлда териб олинади. Бундан ташқари, илгари қўлда терилган 1400 тонна пахта давлат томонидан учинчи, тўртинчи сортларга қабул қилиниб, 200 минг сўм тўланган эди. Эндиликда шунча пахта 390 минг сўм қийматда биринчи сортга топширилади. Сортлардан 130 минг сўм тежалади.

Партия ташкилотлари тоза пахта теришда меҳнатга қўшимча ҳақ тўлашни механизаторлар ўртасида жуда катта сиёсий-тарбиявий ишларни мустаҳкамлаш билан боғлаб олиб борадилар. Механик-ҳайдовчиларнинг бу йил социалистик мажбуриятларида янги шарт-шароит — тўкилган пахтани қўлда теришни камайтириш кўзда тутиляпти. Механик-ҳайдовчилар кўп пахта териш билан бирга, унинг ифлосланишига йўл қўймайдилар. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари механик-ҳайдовчиларга барча шароитларни яратиб берадилар. Чунончи, шу кунларда барча хўжаликларда машинада териладиган участкалардаги бегона ўтлар юлиб ташланмоқда, машиналарнинг равон юриши учун қулайликлар туғдирилмоқда.

Етти йилликнинг сўнгги босқичи якунланмоқда. Лекин ҳозироқ баъзи якунлар ҳақида гапириб ўтса бўлади. Оққўрғон районида етти йиллик давомида пахта билан бир қаторда каноп етиштириш ҳам анча кўпайди. 1959 йили 79 минг тонна каноп етиштирилган бўлса, ўтган йили 136 минг тонна сотилди. 1965 йили каноп етиштириш қарийб икки баравар кўпаяди.

Лекин, баъзи ютуқларга якун ясар эканмиз, муваффақиятларимиз билан бир қаторда ишимизда йўл қўйилган хато ва камчиликларни ҳам тан олишимиз керак. Хотиржамлик кайфиятига берилиш, раҳбарликдаги баъзи нотўғри иш услублари ишимизга маълум даражада тўсқинлик қилди.

Ишимизда йўл қўйилган хато ва камчиликлар йиғилишларда ва матбуотда бир неча бор қаттиқ танқид остига олинди. Бу танқидлар тўғри бўлганлиги учун ҳам бизга фойда келтирди. Биз улардан тегишли хулосалар чиқариб олиб, район олдида турган сиёсий хўжалик вазифаларни бундан буён ҳам муваффақиятли равишда бажаришни ўз олдимизга энг асосий мақсад қилиб қўйдик.

С. ТОИРОВ,
Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари.
И. ЮНУСОВ,
Оққўрғон район ижроия комитетининг раиси.

АРХИТЕКТУРА УСТАХОНАСИДАН РЕПОРТАЖ

ЛЕНИН МАЙДОНИ— ТОШКЕНТНИНГ ЮРАГИ

Қадимий майдоннинг янги куни ● баланд бинолар қад кўтармоқда ● соддаликнинг гўзаллиги ● яшил кўл.

Тошкентдаги Ленин майдонида, доҳий ҳайкалининг ўнг ва чап томонида, иккита жуда баланд бино қад кўтарган. Бу бинолар Ҳукумат уйининг биноси билан бирга ажойиб архитектура ансамблини ташкил қилади. Шу биноларнинг оқ деворлари майдонни қоплаб ётган, шарққа, жанубга, ғарбга — кенг бульвар-кўчалар бўйлаб ёйилиб кетган яшил денгизнинг соҳиллари деса бўлади.

Эртанги Тошкентнинг бош майдонини мен бугун «Ташгипрогор»да кўрдим. Институтнинг бош архитектори Леон Тиграно-вич Адамов ана шу майдоннинг макетини кўрсатиб, мени майдонда «саёҳат» қилдирди.

Бу саёҳатни кеча — лойиҳа тузилиб, макетлар ясалаётган вақтда ҳам ўтказиш мумкин эди. Лекин бу хусусда бугун — лойиҳаларнинг ҳаммаси кўрилиб, тасдиқланиб бўлганидан кейин ҳикоя қилиб бериш ўринли бўлади. Шаҳар бунёдкорларининг режалари энди амалга оширила бошлади.

Ленин майдонининг икки томонидан янги бинолар қуриш учун жойлар тозаланаётганлигини сиз, газетхон дўстларимиз кўрган бўлсангиз керак. Мана шу жойда, Тошкентнинг қоқ марказида, тўзиб ётган эски бинолар бизга мерос бўлиб қолган эди.

Шу бинолардан асар ҳам қолмаслигини гапириб ўтириш керакмикан — янги қуриладиган иморатларнинг пойдевори учун қазилаётган чуқурларнинг бўйи олиб ташланган иморатларнинг бўйидан бир неча баравар баланд, чунки олиб ташланган иморатларнинг биттаси ҳам бир қаватдан ошиқ эмас эди. Шундай бўлса ҳам майдоннинг илгариги қиёфасини фотографияларда, экранда сақлаб қолиш керак. Шу бинолар икки-уч йилдан кейин олинадиган фотосуратлар ва фильмлар олдида қай ҳолатда кўринишини тасаввур қила оласизми!?

Унг томонда қуриладиган бино 20 қаватли бўлади. Бу — Совет Шарқидаги энг баланд гражданлик иншоотидир. Зилзилага бардош берадиган қўшимча яхлит конструкциялар билан биргаликда қурилган йиғма темир-бетон каркасга енгил бетонлардан ясалган кенг панеллар кийдирилади.

Аслини олганда, бинолар иккитадир. Икки бинони бир-бирига туташтириб турган корпусларни кўрпасизми, лифтлар, вестибюллар мана шу корпусларда жойлаштирилган. Бу иншоотга тепадан қарасангиз, у худди «Н» ҳарфига ўхшаб кўринади.

Архитекторлар буни олифтагарчилик учун ўйлаб чиқарганлари йўқ. Бинонинг формаси, қиёфаси аниқ талабларга бўйсундирилган — бу иншоот бақувват ва чидамли, чиройли ва арзон, фойдаланиш учун ўнғай бўлиши лозим.

Хизмат хоналари бинонинг фақат фасадлари бўйлаб жойлаштирилган бўлиб, бу хоналарнинг деразалари шимолга ёки жанубга очилади. Ўрта Осиё шароитида деразаларнинг шимолга ёки жанубга қараганлиги жуда ўнғай бўлади, шу туфайли хонанинг ичи айниқса ёруғ бўлади, аммо қуёшнинг жазирама нурлари хонанинг ичига тушмайди. Алюминий ва бетондан ясалган ва қуёш нурини тўсадиган махсус мосламалар ҳам бунга ёрдам беради. Бу мосламалар бинонинг бошидан охиригача ясалган, иморатнинг жанубий фасадида эса яна жимжима панжарали кўндаланг мосламалар ҳам кўзга ташланади.

Бу панжаралар миллий орнамент бўлиб, бинога тағин ҳам кўпроқ ҳусн беради. Аммо, панжараларни бино учун ортиқча ҳашам деб бўлмайди, чунки улар хоналарни қуёш нуридан ҳимоя қилиш системаси элементларидан биридир.

Бу бинода ҳеч бир деталь, ҳеч бир элемент фақат ҳусн бўлиш вазифасинигина бажариш билан кифояланмаслиги керак. Мисол учун, вестибюль тепасидаги козирёкни кўрсатиб ўтайлик. Бу козирёк мажлислар ўтказиладиган кичик залнинг амфитеатридир. 800 кишилик бошқа бир зал бош корпусдан бир оз четроқда турибди. Бу бино Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгашининг топшириғи билан қурилмоқда. Чап томондаги иккинчи бино республика Қурилиш министрлиги учун қурилмоқда. Бўйи 170 метрли бу етти қаватли бино тўғрисида ҳам гапириб ўтиш керак.

Бу бинони жуда одатдан ташқари бино деса бўлади. Бу бинода қаватлар деган сўз тўла тушунча бермайди. Бино бўйининг учдаги икки қисмида биринчи қават йўқ. Одатдаги деворлар ўрнини минг тонналик конструкцияларни кўтариб турган тиргаклар босади. Бу ҳам архитекторларнинг ўйлаб чиқарган олифтагарчилиги эмас — бу тиргаклар машиналар турадиган кенг шийпоннинг устунларидир.

Лойиҳаловчилар гўзалликни ҳам унутганлари йўқ. Министрликнинг кўкаламзор ҳовлисидан бинонинг подъезди орқали қарасангиз, майдоннинг ажойиб манзараси кўзга ташланади. Аммо майдон ҳақида кейин гапирамиз. Ҳозир эса бош корпусга туташган 800 ўринли мажлислар залини айтиб ўтиш керак.

Иккита янги бинода учта зал... Кўплик қилмасмикан? Башарти бу заллар фақат мажлислар учун мўлжалланган бўлса, албатта кўплик қилади. Лекин иккита катта зални кинотеатрга ҳам, концерт залига ҳам айлантириш мумкин. Кинотеатр ва концерт залларининг бундай кўпайтирилиши тошкентликларнинг ҳаммасига маъқул бўлса керак. Шунинг учун ҳам сиз оқшомлари кўкаламзор майдонга келганингизда, театр томошаларини ҳам кўришингиз мумкин.

Энди майдон тўғрисида гапирайлик. Владимир Ильич ҳайкали олдидан, намойишчилар ўтадиган йўл нарёғида, кенг кўкаламзор бошланади. Бу кўкаламзор майдон жуда катта шахмат тахтасини эслатади. Майдондаги катаклар шахмат тахтасидагига қараганда анча кўп, лекин бу шаҳарликларнинг дам олиши учун жуда яхши ўнғайлик туғдиради. 9х9 метр кенгликдаги 260 та катакнинг ҳар бири алоҳида-алоҳида гулзор бўлиб, бетондан ясалган йўлкалар бу катакларни бир-биридан ажратиб туради. Бу йўлкаларда юриб гулзорлар гаштини суриш мумкин. Майдоннинг шарқида эса қатор чинор ва акация дарахтлари соя-салқин солиб туради. Ленин номидаги янги майдон мана шу тариқа олти гектар ерни эгаллайди.

Шарққа томон бораверсангиз, сув каскади, ҳовузлар бошланади. Сўнгра сиз Самарқанд ва Ленин кўчалари ўртасидаги скверга чиқасиз. Нарироқ борсангиз, ҳозирги Карл Маркс кўчасидан то Революция скверига қадар чўзилиб кетган бульвардан ўтасиз.

Ундан сўнгчи... Бу ҳақда алоҳида гапириш керак. Ундан нариги жойларни Ленин майдонида қурилаётган 20 қаватли бинонинг тепасига чиқиб томоша қилиш яхшироқ. Бу бинонинг тепасидаги кишига шаҳарнинг ҳамма томони яққол кўринади. Яна майдонга қайтайлик. Унинг ансамблига яна бир бино — Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг биноси қўшилади. Бу бино ҳозирги Лоҳутий кўчаси бўйлаб ўтадиган кўкаламзор магистраль ёқасида қурилади. Бутун ансамбль — атрофини ҳукумат бинолари ва маъмурий бинолар ўраб олган майдон, скверлар, Анҳорнинг оромбахш соҳили — 15 гектар ерни эгаллайди.

Москва ва Тошкент архитекторлари, конструкторлари, экономистлари, технологлари, боғ мутахассислари тайёрлаган мана шу бутун комплекснинг лойиҳаси тезкорлик методлари билан амалга оширилмоқчи.

Ҳозирги кунда макетларда ва лойиҳаларда кўриниб турган Тошкентнинг юраги, Ленин майдони тўғрисида қисқача ҳикоямиз мана шу.

Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Хатларингизга жавоб берамиз

ТОКАЙГАЧА

Пастдарғом районлик меҳнаткашлардан олинган хатда «Улус» совхозининг 2-бўлим ишчи-хизматчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш қониқарсиз аҳволда эканлиги кўрсатилган эди. Редакция хатни район ижроия комитетига юбориб, унда келтирилган фактларни текшириб кўришни, камчиликларни тугатишга қаратилган тадбирлар белгилашни илтимос қилди. Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ж. Норқулов қуйидагиларни хабар қилади:

Текширишда ишчиларнинг шикоят-хатида келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Хатда кўрсатилган фактлар совхоз партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида муҳокама қилинди. Клуб ремонт қилиниб, жиҳозлаштирилди. Кутубхона, медицина пункти, савдо шохобчаларининг ишини яхшилаш тадбирлари кўрилди.

ИШДАН ЧЕТЛАШТИРИЛДИ

«Совет Ўзбекистони» газета редакцияси Наманган районлик бир группа меҳнаткашлардан хат олди. Унда 44-ўрта мактаб директори А. Раҳмонов ва мактаб хўжалик ишлар мудири С. Ҳамзаевлар давлат мулкини талон-торож қилаётгани, қалбаки ведомостлар тузиб давлат маблағига чанг солаётганликлари баён этилган эди. Редакция хатни Андижон область партия комитети мактаблар бўлимига юбориб, унда келтирилган фактларни текшириб кўришни илтимос қилди. Андижон область партия комитети мактаблар бўлимининг мудири А. Холматов имзоси билан олинган жавоб хатида бундай дейилади:

Хат юзасидан текшириш ўтказилганда юқорида баён этилган фактлар асосан тасдиқланди. Мактаб хўжалик мудири С. Ҳамзаев ишдан четлаштирилди. А. Раҳмонов масаласи эса район партия комитетининг бюросида муҳокама этилади.

Ирригация қурилишларида

ТЕЗКОРЛАР

Амударёнинг қуйи қисмида — Қорақалпоғистонда барпо этилаётган Тахиатош гидроузели қурилишида ишлаётганларнинг меҳнат ғайрати тобора ортиб боряпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг гидроузел қурилишини тезлаштириш ҳақида чиқарган қарори бу ерда меҳнат қилаётган ишчилар, инженер-техник ходимларни янги зафарларга чорламоқда.

Гидроузел Автоном республика халқ хўжалигини юксалтиришга баракали таъсир кўрсатади. У қурилиб бўлгач, Амударёнинг қуйи қисмида суғориладиган ерлар 1 миллион 340 минг гектарга етади. Натижада шоликорлик, пахтачилик ҳамда чорвачилик янада гуркираб ривожланади.

Тахиатош шаҳрида ва гидроузел қуриладиган жойда ишлаб чиқариш бинолари, уй-жойлар тез қад кўтармоқда. Темир-бетон буюмлари заводи қурилишида ишлар жадаллашиб кетди. У йилига 35 минг кубометр маҳсулот ишлаб чиқаради. Корхонадаги ускуналарни монтажлаш ҳам кенг кўламда олиб борилялти. Бу ерда яна бир бетон заводи қурилмоқда. Ҳар йили 150 минг кубометр бетон буюмлари тайёрлаб берадиган ана шу корхона гидроузел қурилишини тағин ҳам тезлаштиришга катта ёрдам беради. Шу тариқа гидроузелдаги асосий ишларни бошлаб юбориш учун баракали таъсир кўрсатадиган корхоналар қуриш тезлаштириб юборилди.

Қурилиш майдончасида ҳам бинокорларнинг қўли қўлига тегмайди. Қурилишга материаллар ва зарур ускуналарни ташиб келтириш учун темир йўл шохобчаси ҳамда автомашина парклари бунёд этилмоқда. Бинокорлар учун 550 кишилик ошхона қуриб битказилди. Шаҳарнинг 13-кварталида 6 та кўп қаватли уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Яна 50 та уй-жой бинолари қурилиши тезлаштириб юборилди. Улар водопровод ҳамда канализация тармоқларига эга.

Гидроузел иншоотидаги асосий ишлар ҳам бошлаб юборилди. Ботир Ёқубов бошлиқ 3-участка коллективи кўп қаватли уй-жойларни тезкорлик билан қуриб фойдаланишга топширишда алоҳида ибрат кўрсатаётир. 5 тонна юк кўтара оладиган кран бинокорлар оғирини енгил қилмоқда. 400 киши истиқомат қиладиган яна янги уй-жойлар қурилмоқда. Иморатлар қурилишида машина-механизмлардан кенг фойдаланиляпти. Анатолий Лемзяков бошлиқ дурадгорлар, Х. Бекжонов раҳбарлик қилаётган ғишт терувчилар бригадалари гидроузелчилар мусобақасининг олдинги сафларида бормоқдалар. Уларни бу ердагилар тезкорлар деб аташмоқда.

Улкан иншоотни бунёд этаётганлар истиқомат қиладиган микрорайонда яна 6 та уй-жой биносига пойдевор қўйилди. Урганч шаҳридаги уйсозлик заводидан дастлабки йирик панеллар келтирилди. Уйлар ана шу панеллардан тикланади. «Сантехмонтаж» бошқармаси коллективи ер ости коммуникация ишларини поёнига етказяпти.

«Мостопоезд» участкасининг меҳнаткашлари даврасида ҳам катта кўтаринкилик. Улар гидроузел қуриладиган участкаларда синов ишларини жадаллаштирмоқдалар. Дарёнинг икки томонида қуриладиган минораларнинг пойдевори қўлдан чиқарилди. Бугун-эрта минораларнинг бетон конструкцияларини монтажлаш ишлари бошлаб юборилади.

Р. ЕШИМБЕТОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МЕҲНАТСЕВАР ҚАРИЯ

Ленин районидаги «Коммунизм» совхозининг Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Ҳайдар ота Абдуллаев бошлиқ звено участкасида эллик центнерли ҳосил етиштирилди. Етмиш уч ёшли деҳқон бундан ўттиз беш йил илгари колхозга аъзо бўлиб кирган эди. Ҳайдар ота бошлиқ коллектив гектаридан 40-45 центнердан ҳосил йиғиштириб олмаган бирор йил бўлган эмас.

Колхозда қуйидаги қизиқарли рақамни келтирдилар: Абдуллаев етиштирган ҳосилдан мамлакат тўқимачилик фабрикалари бир неча миллион метр газлама тўқиб чиқарганлар.

Ҳайдар ота қўлига пенсия дафтарчаси олганига анча йил бўлди. Лекин у кекса бўлса ҳам ўз шогирдлари билан баб-баравар меҳнат қилмоқда. Колхозда ўн олтита пахтачилик бригадаси бор. Бу бригадаларнинг ҳаммасига кекса пахтакорнинг шогирдлари бошчилик қилмоқда. Уларнинг энг илғорларидан Нуъмонжон Маматалиев ва Аширбек Рустамов гектаридан эллик центнердан пахта ҳосили олиш учун мусобақалашаётган бригадаларга бошчилик қилмоқдалар.

ЭНГ ЁШ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИ

Термиздаги педагогика институти ўзининг биринчи ўқув йилини яхши бошламоқда. Институтга 250 киши қабул қилинди, улар орасида ҳарбий хизматдан бўшаган ва меҳнат стажи бўлган ёшлардан 115 киши бор. Студентлар коллективининг қарийб ярми маҳаллий миллат қизларидир.

Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Қарши олий ўқув юртлари институт кутубхонасини жиҳозлашда ёрдам бердилар. Беш гектар майдондаги муҳташам бино институт ихтиёрига берилди. Мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилиб, боғ барпо қилинмоқда.

407 МИНГ ЮТУҚЛИ БИЛЕТ

Марғилон шаҳар маданият уйида Ўзбекистон ССРнинг 1965 йилги пул-буюм лотереяси тўртинчи чиқарилишининг тиражи ўтказилди. Тиражда умумий суммаси 585 минг сўмлик 407 минг ютуқ ўйналди. Ютуқлар орасида «Москвич» автомобиллари, мотоцикллар, холодильниклар, кир ювиш машиналари, телевизорлар, гиламлар, пианино ва бошқа қимматли буюмлар бор.

ОЛМАЛАР ИМТИҲОНДАН ЎТМОҚДА

Гулистондаги Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, токчилик ва виночилик институти филиали ходимлари ўн минг туп олма кўчатини саралашни тамомладилар. Танлаб олинган бу кўчатлар бу йил кузда Мирзачўлда ўтқазилади. Ёш ниҳоллар орасида янги истиқболли олма нави — «Первенац Самарканда» ва 3-«Паркентский» нави бор.

Кўчатлар қўриқ ерга йўлланма олиш олдидан саккиз йил давом этган синовдан ўтказилди. Улар шўрхок ерга чидамлилиги, қишга сақланиши ва мазалилиги учун «5» баҳо олди. Олимлар ҳосилдорлиги жиҳатидан ҳам уларга яхши баҳо бердилар. Бу йил ҳар бир дарахтдан ўрта ҳисобда 150-200 килограммдан олма териб олинди.

Мева ва узумларнинг юзта янги нави ҳозирдаёқ Мирзачўл ерларига иқлимлаштирилди.

ИНСОН ҚАДРИ

СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ ВА ҲАЁТ

Улуғ юртимизда бўлганидек республикамизда ҳам кишиларга Социал таъминот министрлиги йўли билан қилинаётган буюк ғамхўрликлар йил сайин ортиб бормоқда. Уларда партия ва ҳукуматнинг меҳнаткашлар бахт-саодати, инсон қадр-қиммати тўғрисида қилаётган ғамхўрлиги яққол намоён бўляпти. Пенсиялар миқдорининг ошганлигидан кишилар мамнун. Сўнгги беш йил ичида давлатдан моддий таъминот олаётганлар сони 356250 дан 467287 га кўпайди. Буларга йилига жами 120317 минг сўм сарфланади. Республикада кўп болали оналар ва ёлғиз оналар учун ўтган йили 544448 сўмлик моддий ёрдам берилди.

СССР Олий Советининг колхозчиларни пенсия билан таъминлаш ҳақидаги янги қонуни дала меҳнаткашларини чексиз қувонтирди. Ҳозир республикамизда 310 мингдан ортиқ колхозчи ана шу қонунга мувофиқ пенсия олмоқда.

В. СОДИҚОВА,
Ўзбекистон ССР социал таъминот министри

□ □

Капиталистик дунёда бунинг тамоман аксини кўрамиз.

«Ҳозир ҳеч нарсам қолмади, ҳатто ўзим учун жуда қадрли бўлган олтин медалларни ҳам сотишга мажбур бўлдим...». Машҳур спортчи ва актёр, 67 марта жаҳон, 52 марта Америка чемпиони унвонини олишга сазовор бўлган, 6 та олимпиада медалини қўлга киритган Жонни Вейсмюллер ана шундай деб нола қилмоқда. Ноёб талант эгаси кексайиб, кучдан қолгач, Америка капиталист-корчалонларига кераксиз бўлиб қолган. Унинг тақдири капитал дунёсидаги миллион-миллион бечораларнинг тақдири каби ҳеч кимни қизиқтирмайди. Дарвоқе, ҳамма нарса бойлик орттиришга қаратилган, пулпарастлик дунёси — капиталистик мамлакатларда инсон қадри бир пул.

Шуларни ўйлаганда беихтиёр:

— Инсонга хушчақчақ ёшлик, бахтиёр кексаликни берган, Октябрга тасанно! — деб хитоб қилгинг келади.

Совет кишиларига ғамхўрлик борасида партия ва ҳукумат амалга ошираётган катта ишлар Социал таъминот министрлиги ва унинг жойлардаги бўлимлари зиммасига инсон қадрини улуғлашдек юксак вазифаларни юклайди. Бу вазифаларни кишиларга нечоғли эътибор билан қараш, уларга меҳрибонлик қилиш, оворагарчиликка йўл қўймай, ёрдам этиш туфайлигина бажариш мумкин. Бунда социал-таъминот органлари фаолиятида пенсионерларнинг ҳужжатларини расмийлаштириш, меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларини ўз вақтида кўриб чиқиш, уларни қабул қилиш ишларини олиб бориш асосий ўринни ташкил этади. Шунинг учун ҳам биз ҳар бир ходимдан хат ва шикоят ортида жонли инсон туришини унутмасликни талаб қиламиз. Кишиларга ғамхўр ва меҳрибон бўлишни партиядан, улуғ Лениндан ўрганишни таклиф этамиз.

Кейинги йилларда министрлик район, область социал таъминот бўлимларининг меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларини қандай ҳал этаётганликлари масаласини ўрганиб, коллегияда кўрди. Бу соҳада намунали ишлаётган социал таъминот бўлимлари ишларидаги тажрибалар умумлаштирилди. Лекин ҳамма жойда ҳам кишиларни қабул қилиш, хат ва шикоятларини ҳал этишда совуққонлик, қоғозбозлик ҳоллари бутунлай тугатилган эмас. Бунга айбдор шахсларни у қандай вазифани ўтаётганлигига қарамай, қаттиқ қоралаш лозим. Яқинда Тошкент шаҳар Октябрь ва Чилонзор район социал-таъминот бўлимларининг ана шу соҳадаги иш фаолияти министрлик коллегиясида муҳокама қилинди. Жиддий камчиликка йўл қўйган ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилди. Инсонга инсонларча муносабатда бўлиш тузумимизнинг олий шиори. Совет ва партия ташкилотидаги ҳар бир ходим ана шуни сира унутмаслиги лозим. Шу билан бирга пенсияга чиқувчи айрим кишиларнинг ҳужжатларини расмийлаштириш муддатининг чўзилиб кетишига кишиларнинг ўзлари ҳам сабабчи бўладилар. Улар керакли ҳужжатларини ўз вақтида ва бирatўла топширмайдилар. Натижада таъминот бўлимларига бир неча бор қатнашга тўғри келади. Бу билан ўзларининг ҳам, ходимларнинг ҳам таъбини хира қиладилар. Бундай кишиларга биз тушунтиришимиз, керакли ҳужжатлар тўла бўлгандагина пенсия олиш ҳуқуқи берилишини эринмай айтишимиз керак. Кўпгина ходимларимиз ана шундай қилмоқдалар.

Социал таъминот бўлимларига келувчиларнинг беҳуда навбат кутиб қолишларига чек қўйиш, бунинг учун барча имкониятлардан тўла фойдаланиш кечиктириб бўлмайдиган вазифалардандир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг бахт-саодати ҳақида, уларнинг фаровон турмуши ҳақида бундан кейин ҳам ҳамма тадбирларни амалга оширади. Байроғига «Ҳамма нарса инсон учун, ҳамма нарса инсон бахт-саодати учун!» деган улуғ инсонпарварлик шиори ёзилган партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигини элга етказиш учун барча куч-ғайратимизни, билимимизни сарфлайлик.

Хатлардан сатрлар

«Мирзачулсовхозстрой» тресты қурувчиларининг болалари учун очилган янги боғча ота-оналарни хурсанд қилди. Янги боғчада 90 ўғил-қиз тарбия олмоқда.

Э. Носиров.

●

Вобкент районидаги Жойнов қишлоқ Советида «Бахт уйи» очилди.

Ф. Ҳамроев.

●

Охунбобоев номли колхозда янги мавсумда 28 та терим агрегати ишлайди. «Зангори кема» капитанлари Ўрта Чирчиқ районидаги механизаторлик курсини тамомлаб, колхозга қайтиб келишди.

У. Муҳаммедов.

●

Олтиариқ районидаги «Москва» ҳамда «Ўзбекистон» колхозларида очилган янги алоқа бўлимлари колхозчиларга хизмат кўрсата бошлади.

У. Мамажонов.

●

Наманган шаҳар маданият уйи ҳаваскорларининг «Чортоқ» санаторийсида берган концертини дам олувчилар яхши кутиб олишди.

Ғ. Абдуллаев.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

— Келинг, Машрабжон!

— Қанақа китоблар олиб келдингиз?

— Сизларга маъқул бўладиганларини-да, — деди Машрабжон Полвонов қўлидаги бир боғлам китобни стол устига қўяр экан. Ёш-яланглар кутубхона мудирининг атрофини ўраб олишди. Ҳар ким ўзи хоҳлаган асарларни танлаб олди.

Бағдод район, Зоҳидон қишлоқ Совети ҳузуридаги кутубхона мудири ўртоқ М. Полвонов меҳнат аҳлини мамнун қилиб келаётир. Унинг ташаббуси билан колхознинг бешта бригадасида кўчма кутубхоналар ташкил этилди. Меҳнатсевар маданият ходими дала шийпонларидаги ана шу кутубхоналардан тез-тез хабар олиб туради. Пахтакорлар билан сўзлашиб, улар қандай асарларга қизиқаётганликларини билиб олади. Китобхонлар эҳтиёжини тезроқ қондиришга ҳаракат қилади.

Ташаббускор кутубхона мудири 29 жамоатчи китоб ташувчилар иштирокида шу кунларда айниқса самарали иш олиб бораётир. Улар дала шийпонларида хўжалик олдида турган жанговар вазифаларни ифода этувчи плакат, стенд ва девորий газетани системали чиқариб турипшибди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси она-Ватанга 4.800 тонна «оқ олтин» армуғон қилиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган пахтакорларни янги марраларга даъват этаётир.

Х. ТУХТАСИНОВА,
Х. СОТИБОЛДИЕВ.

Муҳаббатнинг корхона қучоғига қадам қўйганига беш йилдан ошди. Шу муддат ичида сермашаққат пиллакашлик касбининг ўзига хос кўпгина сирларини пухта ўзлаштириб олди. Ҳозир нуқул юқори сифатли маҳсулот тайёрлаш билан бирга, смена топшириқларини орттириб бажаряпти. Суратда: Тошкент пиллакашлик фабрикасининг илғор ишчиси Муҳаббат Абдуллаева.

А. Тўраев фотоси.

ФАРЗАНДИНГИЗ ОДОБЛИ БЎЛСА...

ТАРБИЯ ТЕМАСИДА

«Болани ёшдан асра,
Ниҳолни бошдан асра!»

Доно халқимизнинг бу ҳикматли мақолида чуқур мазмун бор. Ўсиб келаётган ёш авлодни кунт ва меҳр-муҳаббат билан тарбиялаш иши фақат мактаб, болалар муассасалари ёки ота-оналарнинггина эмас, балки ҳар бир совет кишисининг жамиятимиз олдидаги энг муҳим, фахрли вазифаси ва бурчидир.

Одоб — кишининг зебу зийнати. Ҳар бир ота-она ўз фарзандининг илмли, ҳунарли, шу билан бирга шарм-ҳаёли, андишали ва юксак ахлоқли бўлиб ўсишини орзу қилади. Ҳар бир ота-она ўз фарзандининг давримизнинг олижаноб ўғил-қизлари бўлиб улғайишини, келажаги порлоқ, мазмунли бўлишини, ўз бахтини ўзи топишини истайди.

Ўғил-қизлари билимли, одобли бўлган ота-онанинг юзи ҳам ёруғдир. Одобли, меҳнаткаш, эл ишига жонкуяр фарзандни кўрган ҳар кимса биринчи дафъа, отангга раҳмат, — деган сўзни айтади. Аксинча фарзанди ноқобил бўлиб ўсса ота-онанинг хижолатдан боши чиқмайди. Ташвишда қолади.

Болалар тарбияси мактабда шаклланади. Лекин ота-она ва жамоатчилик бу соҳада мактабга яқиндан ёрдам бермоғи зарур. Жамоатчиликнинг таъсири, мактабдаги таълим-тарбия — буларнинг ҳаммаси моҳият эътибори билан ягона процесс бўлиб, ўсиб келаётган ёш авлоднинг дунёқараши, эътиқоди ана шу процесс таъсирида ташкил топади. Уларнинг кейинчалик турмушда мустақил тутган йўли, хатти-ҳаракати ҳам кўп жиҳатдан шу билан белгиланади. Жамоатчилик актив иштирок этаётган жойларда тарбиявий ишлар соҳасида яхши натижаларга эришилмоқда.

Тошкент шаҳар Киров районидаги 150-мактабнинг педагогик коллективи ва ота-оналар комитети иш фаолияти ибратлидир. Ота-оналар комитети (раиси ўртоқ С. Қобулова) болалар ҳаёти билан астойдил қизиқадиган жамоатчилардан ўз атрофига активлар тўплаб, мактабнинг таълим-тарбиявий ишларини яхшилаш, ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш, ота-оналарни мактаб ҳаётига кўпроқ жалб этиш каби муҳим вазифаларни муваффақиятли йўлга қўйган.

Ота-оналар комитети мактаб педагогика кенгаши билан келишилган иш планига эга. Шу план асосида ота-оналарнинг синф ва умум мактаб йиғилишлари ўтказилади. Шунингдек, ўқувчиларни тарбиялаш масалалари педагоглар коллективи ва актив ота-оналар жамоатчилигининг иштироки билан очиқ партия йиғилишлари ва мажлисларида тез-тез муҳокама қилиб турилади. Бунда ўқувчиларни меҳнатга ўргатиш, уларда меҳнат кўникмаларини ҳосил қилиш, меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат уйғотиш —тарбиявий ишнинг муҳим томони эканлигига алоҳида эътибор берилади. Комитет ўқитувчилар билан биргаликда ўқувчиларнинг мактаб бўйича юқори ўзлаштиришга эришувида катта ёрдам бермоқда. Мактаб директори ўртоқ Шукуров актив ота-оналар билан бирга ўзлаштирмовчи ўқувчиларнинг ота-оналарини чақиртириб тез-тез суҳбат ўтказади, уларга ёрдам беради. Сиддиқов, Неделина, Расулова каби ота-оналарнинг олиб бораётган тарбиявий ва ташкилий ишлари мактаб ўқувчиларининг одоб ва интизомига яхши таъсир кўрсатмоқда. Мактабда ишлаб турган тўгараклардан ҳам тарбия ўчоқлари сифатида кенг фойдаланилади.

Ота-оналар комитети аъзолари мактабда бўладиган кечаларга бевосита иштирок этадилар, ҳамда «Моҳир қўллар», «Ёш боғбонлар», драм тўгаракларининг ишини кузатиб борадилар. Мактаб ўз ўқувчиларининг ота-оналари ишлаётган корхоналар билан ҳам алоқа қилиб туради.

Мактаб территориясига жойлашган маҳалла комитети (раиси Салоҳиддинов) болаларни тарбиялаш соҳасида самарали ишлар қилаётир. Жумладан, маҳаллада педагогик билимларни пропаганда қилиш яхши йўлга қўйилган. Ота-оналар йиғилишларда болани оилада ростгўйлик ва софдиллик руҳида тарбиялашдаги тажрибаларини ўртоқлашадилар, лекциялар тинглайдилар. Тажрибали, тадбирли оналарнинг мароқли суҳбатидан сўнг мунозаралар бошланади.

Ота-оналар комитети мактаб комсомол ва пионер ташкилоти ишига ҳам катта эътибор бермоқда. Ёшлар тарбиясида оила ва мактабдан ташқари маҳалла комитетлари ҳам катта ишлар қилмоқдалар. Тошкент шаҳар Октябрь районидаги «Янги шаҳар» маҳалла комитетининг бу соҳадаги ишларини намуна қилиб кўрсатса арзийди. Маҳалла комитетининг (раиси Ҳ. Меликулов) бутун фаолияти ёшлар тарбияси билан мустаҳкам боғлиқдир. Маҳалла комитетига коммунист ва комсомоллар, пенсионерлар бириктириб қўйилган. Улар мактаб билан яқиндан алоқа боғлаб, таълим-тарбия ишларидан доимо хабардор бўлиб турадилар. Коммунистлардан Х. Абдуллаев, Х. Дониёров ва бошқаларнинг ёрдами билан маҳаллада яшовчи ҳар бир кишининг нима ишлар билан шуғулланаётгани, қандай ҳаёт кечираётгани кузатиб борилади. Агар бирор киши меҳнатга виждонан қарамаётган бўлса, оиласида бирор ўринсиз жанжал-тўполон содир бўлса, уларга жамоатчилик дарҳол таъсир кўрсатиб, тўғри йўлга солади. Масалан, Ранний проездида истиқомат қилувчи ёш ўспирин М. Азимов ичкилик ичиб, қўни-қўшниларга ва оиласига тинчлик бермай, безорилик қиларди. Маҳалла ўртоқлик суди унинг хулқини, ножўя хатти-ҳаракатларини кенг жамоатчилик муҳокамасига ҳавола қилди. Азимов маҳалла оқсоқоллари ва оналарнинг танбеҳи, оталарча насиҳатидан тўғри хулоса чиқариб олди. Унинг ота-онаси маҳалла жамоатчилигидан жуда миннатдор.

Аммо ҳамма маҳалла, мактаб ва жамоат ташкилотларида ҳам тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган деб бўлмайди.

Октябрь район Навоий кўчасида яшовчи Аҳмедовлар оиласи болаларининг тарбияси билан мутлақо қизиқмайди. Бу оиланинг болалари кўп вақт дарслардан қочиб, кўчама-кўча безорилик қилиб юришади. Бу ҳол билан на мактаб коллективи ва на ота-онанинг ўзи дурустроқ қизиқади.

И. Абдусаломова заводда ишлайди. 4 боласи бор. Эри ҳам завод ишчиси. Аёл болалар тарбияси ҳақида ғамхўрлик қилиш у ёқда турсин ўзи ахлоқ нормаларини бузади. Ичкилик ичиб кўча-кўйда маст-аласт юради. Абдусаломованинг эри Н. неча бор завод партия ташкилотига мурожаат қилди. Лекин завод партия ташкилоти қаровсиз қолаётган болалар ва отанинг мурожаатига бирор амалий чора кўргани йўқ. Орамизда безори ваароқхўрларни учратганда ўзини билмасликка солиб, индамай ўтиб кетадиган, тўполончи қўшнисининг ҳангомасини девор орқасидан томошабиндек кузатиб тураверадиган кишилар ҳам учраб туради.

Баъзан кўча-кўйда она сути оғзидан кетмаган ёш ўсмир болаларнинг папирос чекаётганини кўриб қоласиз. Шунда катталар уни тартибга чақирса, уялтирса балки у бола ўз хатосини тушунармиди. Айрим болалар китоб ўқиш, шахмат-шашка ўйнаш ўрнига ошиқ ўйнашади. Ахир бу ўйин бориб-бориб қиморга тақалади-ку! Ҳар бир ота-она ўз ўғил-қизларининг таълим-тарбияси ҳақида, ахлоқ-одоби ва истиқболи ҳақида қанчалик ғамхўрлик қилмасин, қандай яхши ниятда бўлмасин, бошқа болалар ҳақида ҳам шундай ғамхўрлик кўрсатиб, уларнинг ҳам истиқболига ўз фарзандидек меҳр-муҳаббат билан қарасалар қандай яхши бўларди.

Бизнинг социалистик оиламизда «ўзиники» ва «бегона» болалар йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас. Шундай экан, барча ота-оналар, катта ёшдаги кишилар қаерда бўлмасинлар, ёшларнинг одобдан ташқари хатти-ҳаракат ёки қўпол муомалада бўлганларини кўрар, эшитар, сезар эканлар дарҳол, унинг олдини олишлари ва тартибга чақиришлари лозим. Биз замонамизга муносиб меҳнатсевар, илмли, одобли кишиларни тарбиялаб етиштиришимиз керак. Ҳаётимизнинг муҳим соҳаси бўлган тарбия билан шуғулланиш ҳамманинг ишидир. Шунинг учун ҳам мактабдами, оиладами, қаерда бўлмасин, жамоатчиликнинг бу соҳадаги таъсир кучи беқиёс катта бўлмоғи лозим. Ҳаёт бу қудратли кучдан ўринли ва мақсадга мувофиқ равишда фойдаланишни талаб этади.

Коммунистик жамият қурувчиси бўлган ёш авлодни тарбиялашдек энг муҳим ишдан ҳеч бир ташкилот, муассаса, корхона ва ҳеч бир шахс четда турмаслиги керак. Бу, давр талабидир.

Э. САЛИМОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий ходими.

«Совет Ўзбекистони»да босилгандан кейин

«ПЛАНЛАШТИРИШДАГИ ЧАЛКАШЛИКЛАР»

Газетанинг шу йил 18 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган мақолада Марғилондаги икки корхона — ёғочсозлик ва трактор ремонти заводларининг бир меъёрда ишламаётганлиги, маҳсулотларининг сифатсизлиги, кадрлар қўнимсизлиги танқид қилинган эди. Мақола Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигининг «Узводстройиндустрия» бошқармаси ходимлари йиғилишида муҳокама қилинган. Бу ҳақда бошқарма бошлиғи ўртоқ К. Ёқубжонов қуйидагиларни билдиради:

— Марғилон ёғочсозлик ва трактор ремонти заводлари ишидаги камчиликлар жуда тўғри танқид қилинган. Ҳар икки корхонада ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши, янги қувватларни фойдаланишга топшириш учун тадбирлар ишлаб чиқилди. Трактор ремонти заводида ўн икки йилдан бери қуриб битказилмаган қозон установкаси шу йил 1 октябргача фойдаланишга топширилади. Қурилиш-монтаж ишлари бошлаб юборилди. Шунингдек, 10620 квадрат метр уй-жой майдонига эга бўлган шаҳарча бунёд этиш масаласи ҳал қилинди. Натижада ишчиларнинг уй-жой билан таъминланиши яхшиланади ва кадрларнинг қўнимсизлигига барҳам берилади.

ОЧЕРК

МЕҲРИНГ БОР, СЕҲРИНГ БОР...

«МИРЗАЧЎЛ ДАФТАРИ»ДАН

◆ ◆

I.

Азиз китобхон, хотирингиздан чиқмаган бўлса керак, Мирзачўл тўғрисида сиз билан бир неча бор суҳбат қурганмиз, қўлни-қўлга бериб юрганмиз, субҳидамдан кеч қоронғисигача, шомдан тонг отаргача пахтазор оралаб, боғ-роғ оралаб сайр қилганмиз. Йўл бўлмаса сўқмоқ оша, сўқмоқ бўлмаса чўлу биёбон,кўлу ботқоқ оша олға жилганмиз. Елкасигача шўр босиб, қуриб-қақшаб ётган кенг майдонлардан, қулоғига қадар балчиққа ботган ерлардан ўтганмиз, қутлуғ қадам етган жойлар гул-гул яшнаганини кўрганмиз.

Маъшуқа кўз сузганда ошиқ қалби тўлқинланади, деган гапни эшитганим бор. Бу нақл бир қадар баҳсга муҳтож бўлса-да, ҳақиқатдан йироқ эмас.

Эҳ, сеҳрли Мирзачўл, меҳрли Мирзачўл! Тағин қош учирасан, мижжа қоқасан, имлайсан, юрак сенга қараб талпинади...

Келинг ёру биродарлар, сафар отини маҳкамроқ эгарлайлик, қаламни ўткирроқ йўнайлик, Мирзачўл чақиряпти, Мирзачўл.

... Сирдарё бўйидан бир гуруҳ ёввойи ўрдак осмонга кўтарилди. Салқин ерларга жўнаётган бўлса керак. Табиатнинг ажиб одатлари бор: ҳамма нарсани қўзғаб туради. Одамни ҳам, ер-сувни, жониворларни ҳам. Баҳори бор, қиши бор, ёзи бору кузи бор дегандай, ҳеч кимни беташвиш қўймайди.

Ўрдаклар учиб кетди. Қаёқдандир лайлак пайдо бўлди. У ҳам бирор ёққа учиб кетяптими? Йўқ. Лайлак — баҳор элчиси. Кечагина жануб ёқлардан учиб келди. Қаранг, у суғорилаётган катта майдон устида сайр қилиб юрибди.

Қулоқ беринг, кимдир куйлаяпти:

Осмондаги оқ лайлак,
Бирпас менга боқ, лайлак.
Қанотинг шойи кўйлак,
Қанотинг шойи кўйлак...

Сувчи қўшиқ айтаётир. Сўзларни лайлакнинг қанот қоқишига монанд қилиб, чўзиб-чўзиб куйлайди. Оҳанг тупроққа сув билан биргаликда секин сингиб бораётгандай туюлади.

Улкан машина бўкириб-ўкириб тупроқ суради. Ариқ қазияптими, ер ҳайдаяптими — узоқдан билиш қийин.

— Бу ерлар 4- совхоз далалари,— тушунтиради Ильич райкомининг секретари Эркин Исломов, — йирик хўжалик, ўн минг гектар майдони бор. Аммо...

У жим қолди. Нима дер экан деб кутамиз, савол аломати билан унга термуламиз.

— Нима учун «аммо»...?

— Аммо сўзини ишлатмасдим. Не чора. Совхознинг илгариги иш билмас раҳбарлари ерни касалга мубтало қилишди. Унинг тилини билишмади. Ўйламай еган оғримай ўлар, дейди донолар. Сув мўл бўлди энди, деб суғораверишди, суғораверишди, оқибатда тупроқ шўрлаб кетди, ботқоққа айланди. Ерни тилиб ташлаш, чуқур коллекторлар қазиш керак. Шўр «касали»нинг давоси шу!

— Демак, «аммо» ҳам ёқимли, ҳам ёқимсиз сўз, — кимдир луқма ташлади.

Самимий кулги кўтарилди.

— Баъзан ёқади, баъзан кўнгилни хира қилади бу сўз, — жавоб қайтарди Исломов, — ҳамма гап унинг қаерда ишлатилишида.

— Ана доктор, — Исломов ер агдараётган машинага ишора қилди,— аммо бош доктор мана бу киши — танишинг. Саид Маматқулов, совхознинг янги директори, 6- совхозда партком секретари эди. Ер даволашни ўша ерда ўрганди. Табиб зўр бўлса касал тузалмай иложи йўқ.

— Ажойиб-ғаройиб машина — дейди Саид Маматқулов, — ўзи чуқур қазийди, ўзи қувур ётқизади, ўзи уни кўмади. Ҳам паҳлавон, ҳам ақли расо, қисқаси роҳатижон. Ақлига тасанно, ўйлаб чиқарганнинг. Бу азамат бежирим ишлаб турса, ҳадемай ер ости сувларини қувиб юборамиз, шўр балосидан қутуламиз, ишимиз юришиб кетади.

Бағри тилинган ерга назар ташлайман. Шўрлаб, ивишиб ётибди, аталадек суюқ. Бошимни кўтариб Маматқуловга разм соламан. Туз кўп тушган бир лаган суюқ хамирни тобга келтирмоқ учун ошпаз қанча куч сарф қилмоғи лозим, деб ўйлайман. Ахир, бу майдон бир лаган хамир эмас-ку. Маматқулов эса ишимиз юришиб кетади деб ишонч билан сўзлайди.

— Ер аталадек бўлиб ётибди-ку,— дейман.

У маъноли қилиб, мулойимгина жилмаяди.

— Чумчуқдан қўрқсанг тариқ экма! — деганлар. — 6- совхозда ишлаганимизда ҳам қўрқанлар ва қўрқитганлар анча-мунча бор эди. Бир далага чиқсак, шўри экинни қирқади дейишар, бошқа майдонга қўл урмоқчи бўлсак, «ҳой, ўйлаб қадам босинг, ўпқони бор, ҳўплайди, ютиб юборади» деб ваҳима қилишарди. Кўз қўрқоқ, қўл ботир деганларидай, этак ҳимариб, билак шимариб тер тўкиб турдик. На шўр қирқди, на ўпқон ютди. Кўриб турибсиз, 6-нинг ерлари ҳозир бамисоли қаймоқ. Ростини айтсам, қолоқ совхозга ўтганимдан жуда мамнунман. Сийлаб-сийпалаб турсак сенга кирмай иложи йўқ бу ернинг. Парваришини топмаса чопқир от ҳам оёқдан қолади. Ҳадемай ернинг белидаги яғирини тузатиб, эгарлаб оламиз. Ўшанда истаган чавандоз билан пойгага чиқса бўлади.

— Ҳарқалай белингиз майишадиган бўлди-да Саиджон, — сўз отди Исломов кўзини қисиб.

— Бели майишмаганнинг жони қайишмас, — бу ёққа йўллаганингизда йўқ деган сўзни эшитгандингизми мендан, Эркин Исломович, — Маматқулов ҳужумга ўтди.—Иши саранжом бошқа бир хўжаликка юборсангиз бормасдим, рост айтяпман, бормасдим. Кафтига ўтқазиб, тоққа чиқариб қўйганнинг зайлидан бўлардим бу. Тоққа чиқиш ниятимиз йўқ эмас, бор, яширмайман. Аммо-лекин бировнинг кафтига ўтириб эмас, ўз оёғимиз билан чиқмоқчимиз, ўз кучимизга таяниб чиқмоқчимиз. Йиқилсак яна оёққа туриб, ҳолдан тойсак яна куч йиғиб чиқмоқчимиз. Эмаклаб бўлса ҳам, ўрмалаб-суриниб бўлса ҳам, ҳарқалай чиқиб олмоқчимиз кўзлаган чўққимизга. Мана шунда маъно бор, мана шунда кайфу файз бор.

— Олимларнинг айтишига кўра, осойишта қуёш даври ҳозир. Буни ҳисобга олмоқ керак, — таъкидлайди Исломов, — деҳқонлар учун қўшимча қийинчиликлар туғдиради бу ҳол.

— Бунақа наъмаси ҳам борми табиатти, — ажабланиб сўрайди Маматқулов, — қанақа қийинчиликлар туғдириши мумкин?

—Қуёш осойишта бўлганида кам нур тарқатади, дейишади астрономлар. Нур тупроққа кам тушдими, демакки ер ости сувлари кўтарилади.— тушунтира кетди Исломов, — Бунинг нима эканлигини мирзачўлликлар яхши билади. Ҳар ўн икки йил мобайнида осойишта қуёш даври такрорланар экан олимлар фаразича. Қуёш кам нур тарқатибгина қолмай, аксинча ердан нур тортади, дейишади.

— Бўлса бўлар — дейди Маматқулов, — фаразлар ҳақиқатми, ҳақиқат эмасми уннсига ишимиз йўқ. Қуёшнинг осойишта ёки ноосойишталиги билан ишимиз йўқ. Аммо-лекин тўртинчи, совхоздагилар бу йил осойишта турмоқчи эмас. Серташвиш кунлар бошланиб кетди. Серташвиш, серҳаракат кишиларда ғайрат бор, қувват кўп. Керак бўлса қуёшга ҳам юбора берамиз...

II.

Шамол. Қора шамол! Қувлайсан, бўридай увлайсан, қутурган итдай қопмоқчи, илондай чақмоқчи бўласан.

Эй, шамол, мудҳиш, ёвуз шамол! Оёғинг-одоғинг, турар жойинг—ётоғинг борми?

Кимдир эим-зиё тун қўйнида тентиранлаб, ғивирлаб, ўзича шивирлаб, гугурт чақиб, фонарь ёқиб юради. У ёқдан бу ёққа туртиниб, суртиниб югуради. Ҳар қадамда тўхтайди, ер тимискилаб тупроқ титкилайди, узоқдан тун қора пардасини ёриб олов нуқта бўлиб кўринади.

Қоронғилик қаърида нима қилиб юрибди бу олов нуқта?

Кел, бу нуқтага яқинроқ борайлик, азиз дўстим! Уни жаҳаннамнинг совуқ бағрига ким ҳайдаб чиқди, нима етаклаб келди?

Ҳу, қаранг, кўряпсизми, тағин бир олов нуқта тун пардасини ёриб келаётир. Олдингиси унга пешвоз чиқаётир. Мана икки ёғду бир-бирига яқинлашди, қўл бериб кўришгандек тўхташди.

— Сарибой ота сизмисиз?

— Эшпўлат сенмисан?

Тун оғушида икки олов нуқта топишди, танишди.

— Бемаҳалда не қилиб юрибсиз ота?

— Сен-чи?

— Мен — бригадир!

— Мен деҳқон, мен пахтакор.

— Мен ёшман, сиз — қари! Ёшга иш, қарига ош деганлар.

— Бу ташвиш ёшга ҳам, қарига ҳам баравар!

Олов нуқталар, олов юраклар чўкка тушишди, ёнма-ён туриб нималарнидир пайпаслай, сийпалай бошлашди.

— Эсиз-эсиз, — шипшийди Эшпўлат, — икки қулоқ бўлди-я!

— Эсиз, эсиз — уф тортади Сарибой ота, — дириллаб турувди-я.

Улар ўринларидан вазминлик билан кўтарилишади, ёнма-ён жим-жит юришади.

Шамол кишнайди, шамол ер тишлайди. Хивчинлар чийиллаб, барглар шовуллаб, гул ҳили буркcайди.

Икки олов нуқта боғ ичига киришади. Ҳар бир дарахт, ҳар бир ниҳолга узоқ-узоқ тикилишади, майишган кўчатларни авайлабгина кўтариб қўйишади, синган таналарни қўлтиққа олишади.

— Тубинг тешилгур осмон, бағринг кесилгур осмон, бунча харҳашадорсан, бунча дағдағадорсан. Шунча сел, шунча довул, шунча дўл, шунча ғовур, наинки сендан ёғар?! — Сарибой шоирдай куйлаб, ғазабини тарқатмоқчи бўлади.

— Ўткир зеҳнингиз, синчи кўзингиз бор ота, — дейди Эшпўлат, — кеча айтган қўшиғингизда ҳикмат кўп. Ҳар бир сўзи дўмбирангизнинг оҳангидай жаранглаб юракка ўрнашди. Хотирамда бир умр қолади:

Ер келди деб қувонманг,
Нозлари бордур,
Қор келди деб қувонманг,
аёзлари бордур.

Дарс беради бу сўзлар, дарс!

Гул тўфони учади. У юзга, кўзга урилади. Совуқ шамол ёноқларни ялайди, борлиқни ямлаб-ютмоқчидай ўшқиради.

— Ажиб қўшиқ, — яна такрорлайди Эшпўлат, — ёрнинг нози бор, қорнинг аёзи деб огоҳлантиради.

Сўнг тажанг бўлади:

Қорнинг аёзидан кўра, ёрнинг нозига дучор қилмайдими бу табиат.

— О, бунақаси ҳеч қачон бўлганмас, чироғим, — уқтиради Сарибой ота, — олам пайдо бўлибдики, иссигию совуги, аччигию чучуги бор. Чидаганга чиқарган буни.

— Чидаймиз ҳам, енгамиз ҳам!, — Эшпўлат қўлини шоп қилиб ҳавони кесди, — жавраган гектарларни қайта экамиз, омон қолганларини парвариш қиламиз. Бошқа чора йўқ.

III.

Узоқда, Мирзачўлнинг ҳали ўзлаштирилмаган майдонларида қуюн буралиб айланади. Шамол нимадир ахтаради.

Дайдиб юрган қуюндан берироқда сароб мавж уради, у гоҳо ловуллаган оловга ўхшаса, гоҳо тўлқин ураётган дарёни эслатади. Тентираклаб юрган қуюн оловга тушиб куядигандай, дарёга тушиб ғарқ бўладигандай туюлади.

Қуюн — саҳронинг ҳукмрони, эрка чопқир оти, қаёққа оёғи тортса, ўша ёққа йўртади. Оловдан сакраб ўтади, дарёдан сакраб ўтади. Кўкарган ерларга келиб етади. Ғўзанинг қулоғини чимчилайди, баргларини узиб олади, шафтоли шохини эгади, ҳил-ҳил пишиб турган мевасини ҳовучлаб олиб қочади.

Сув қўяётган Эшпўлат ўкрайиб қарайди унга:

— Қилғилигингни қилиб қол, умринг қисқа. Туёғингни қирқамиз ҳадемай.

— Нега қулоғини эмас, туёғини қирқасиз? — сўрайди отасидан Бобожон.

— Ҳар бир газандани, ҳар бир шум оёқни қулоғидан кўра туёғини қирқмоқ афзал.

— Қандай қилиб қирқасиз туёғини? Илдам машинадан тез югуради-ку бу қуюн.

— Барибир қирқамиз. Одамдан кучли нарса йўқ оламда. Тез орада чўл батамом ўзлаштирилади, дайдиган қум қолмайди, нимани айлантиради қуюн сўнгра. Сув тарқайди Мирзачўлнинг барча ёғига. Тентак қуюннинг оёғи қирқилгани шу!

— Шу ёғига сув етишмаяпти-ку, яна наркёғига юборамап, — дейсиз, — ўғил отани тузатмоқчи бўлади.

— Кўл бир зайлда турмайди, чироғ, гоҳ семиради, гоҳ ориқлайди. Йиллар ҳам, фасллар ҳам худди шундоқ, бир зайилда турмайди, баъзан сахий, баъзан бахил.

— Демак бу йил бахил келдими?

— Ҳа, ўғил, бу йил бахилдан ҳам бахил. Деҳқонга энг керак нарса, сувни кафтига маҳкам қисиб, қатра-қатра томдиряпти. Чанқаган беморнинг танглайига сув томизганга ўхшайди бу.

— Йил бахил келса нима қилмоқ керак? — ўғил яна сўрайди.

— О, чироғ, бу — қийин масала. Аммо қайси дардга даво йўқ? Бахилнинг бағрини қитиқласанг, эркалатсанг ҳақ беради. Шундоқ бўлгач, ерни яхшироқ парвариш қиламиз. Ўғитни мўлроқ тўкамиз, тупроқ нам сақлайди шунда, маст-аласт бўлиб хосилга кирганини ўзи билмай қолади. Бу — бир. Иккинчидан, ер остида сув кўп, денгиздай чайқалиб, дарёдай оқиб ётибди, дейди олимлар. Кориз қазиб, далага ҳайдаймиз.

Кориз қурмоқ катта машаққат. Беланги бўласан, илигингни қуритади. Қанча-қанча паҳлавон одамларнинг гарданини синдирган бу сув балоси.

— Ҳозир қудуқни машина қазийди-ку!

— Энди бошқача, эркам. Энди корйзни кўпайтириб юборса бўлади. Ер ости сувларини бемалол ҳайдаб чиқараверамиз ўшанда. Иккиёқлама фойдаси бор буни. Катта-катта майдонлар сувга қонадигина эмас, ботқоқ ерлар, шўрхок ерлар қуриб, сонга киради, экин унади. Бутун бошлиқ Қизилқуму Қорақумдай улкан саҳролар ҳам чеккасига гул тақади.

Бебаҳо иш бу, жуда бебаҳо!

Йўлдош МУҚИМОВ.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ТУРМУШ ВА МЕҲНАТ ШАРОИТИНИ ЯХШИЛАШ УЧУН

Италия

Италия қишлоқлари меҳнаткашларининг кураши ғоят кучайиб кетди. Сиена вилоятида ҳосилни ўтган йилги қонун асосида тақсимлаш учун курашаётган чоракорлар (бу қонунга мувофиқ ҳосилнинг 58 проценти чоракорга ва 42 проценти ер эгасига берилади) помешчиклар сафини бузиб юбордилар ва бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилганликлари натижасида ер эгаларини ўз талабларини қабул қилишга мажбур этдилар.

Парм вилоятида батраклар ва қишлоқ хўжалик ишчилари жуда оз ҳақ тўланишига қарши умумий забастовка эълон қилдилар. Узоқ давом этган ва ҳеч қандай натижа бермаган музокаралардан кейин забастовка бошланиб кетди. Ана шу музокаралар давомида помешчиклар фурсатдан фойдаланиб қолишга уриндилар. «Унита» газетаси бу вилоятда меҳнаткашларни эксплуатация қилиш ҳаддан ташқари кучайтириб юборилганига қарамай, қишлоқ хўжалик ишчилари ва батракларнинг иш ҳақи жуда ҳам кам эканлигини таъкидлайди.

Греция

Греция химия саноати корхоналарининг ишчиларидан беш минг киши 24 соатлик забастовка ўтказди. Улар касаба союзларини демократлаштириш ва иш ҳақини ҳамда пенсияларни ошириш тўғрисидаги талабларидан ташқари, мамлакатдаги сиёсий тангликка чек қўймоқ учун парламент сайловларини дарҳол ўтказишни ҳам талаб қилдилар.

Англия

Американинг Англиядаги «Форд» компанияси маъмурияти билан ишчилар ўртасидаги кураш кескинлашиб бормоқда. «Форд» корхоналарида ишлаётган малакасиз ишчилар ва транспорт ишчилари касаба союзига аъзо бўлган 17 минг кишининг вакиллари иш ҳақининг оширилишини талаб қилдилар ва бу талаб қондирилмаган тақдирда, забастовка ўтказамиз, деб огоҳлантирдилар.

«Пирелли» деган итальян фирмасининг Стреттондаги шина заводи ишчиларидан 600 дан кўпроқ киши иш ташлади. Иш ташловчилар 21 ишчининг қонунга хилоф равишда ишдан бўшатилганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар.

Австралия

Австралиянинг янги Жанубий Уэльс штатидаги транспортчилар яқинда иш ташладилар. Бу стачка ғоят кенгайиб кетди. Ярим кечада поездлар темир йўлларда тўхтаб қолди. Эрталаб Канберра, Мельбурн, Ньюкасл, Брисбен томон борадиган экспресслар Сиднейдан йўлга чиқмади. Автобуслар паркларда қолди.

5 июлда ўтказилган биринчи стачкада иш ҳақини ошириш талаб қилинган эди. Ўз талабларининг бажарилишига эриша олмаган транспортчилардан 60 минг киши иккинчи марта забастовка уюштирди. Касаба союзлари ҳукуматнинг «энг қаттиқ чоралар кўриш» билан қилган таҳдидини назар-писанд қилмай, ишчиларни «меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини камситаётган кучларга янги, янада қаттиқ зарба бериш»га чақирдилар.

Боливия

Боливиянинг Катави ва Сигло-Вейнт қалайи конларида 48 соатлик забастовка давом этмоқда. Кончилар иш ҳақининг камайтирилишига қарши чиқмоқдалар ва репрессияларнинг тўхтатилишини талаб қилмоқдалар.

Боливия кончилари федерацияси ҳарбий хунта яқин кунлар ичида шахтёрларни таъқиб этишни тўхтатмайдиган бўлса, бутун мамлакатда забастовка ўтказилади, деб огоҳлантирди.

Шахтёрлар яшайдиган Катави посёлкасида кончиларнинг талабларини қўллаб-қувватлаш юзасидан катта намойиш ўтказилди. Бу — кейинги ҳафта ичида кончилар яшаётган районлар аҳолисининг иккинчи катта намойишидир.

(ТАСС).

ХАНОЙДА МИТИНГ

ХАНОЙ, 1 сентябрь. (ТАСС). Мустақиллик кунининг 20 йиллиги муносабати билан бу ерда ўтказилган митингда Вьетнам Демократик Республикасининг Бош министри Фам Ван Донг нутқ сўзлади.

Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Вьетнам Демократик Республикасининг Бош министри ўз нутқида Вьетнам халқи америкалик агрессорларга қарши, Ватанни ҳимоя қилиш учун, Жанубий Вьетнамни озод қилиш учун, мамлакатни бирлаштириш учун кураш олиб боришга қатъий қарор берди, деб таъкидлади.

Фам Ван Донг Вьетнам Демократик Республикасининг социализм қурилишида эришган ажойиб муваффақиятларига тўхталиб ўтди. У айтдики, Вьетнам Демократик Республикасининг қўлга киритган муваффақиятлари Жанубий Вьетнам халқининг ғайрат-шижоатини оширади ва Жанубий Вьетнам халқини америкалик агрессорларга қарши қаҳрамонона курашга илҳомлантиради.

Митингда Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин ҳозир бўлди.

САСАКИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ТОКИО, 1 сентябрь. (ТАСС). Япония Социалистик партиясининг раиси Кодзо Сасаки бугун Саппоро шаҳрида сўзлаган нутқида бундай деди: мамлакатдаги ана шу энг йирик оппозициячи партия ижроия комитети бошқа сиёсий партиялар билан биргаликда ҳаракат қилиб, Япония билан Жанубий Корея ўртасидаги муносабатларни «нормаллаштириш» тўғрисидаги Япония — Жанубий Корея шартномасининг Япония парламентида ратификация қилинишига қарши кураш олиб боришга қарор берди.

Парламентнинг навбатдаги фавқулодда сессиясида, деди Сасаки, социалистлар Японияннинг Вьетнамдаги урушга ҳар қандай шаклда тортилишига қарши кураш олиб борадилар. Тинчликни сақлаш — Японияннинг асосий вазифасидир, деб таъкидлади у.

Югославия пойтахти кўчаларида машиналар кун сайин кўпаймоқда. Белграднинг Маршал Тито номидаги кўчаси ҳозир сиз суратда кўриб тургандек серқатновдир.

ТАНЮГ — ТАСС фотоси.

ЗАРУР ШАРТЛАР

ЛОНДОН, 1 сентябрь. (ТАСС). Вьетнамда тинчлик учун курашувчи Британия кенгашининг раиси Лорд Брокуэй Совет Иттифоқига қилган сафаридан қайтиб келганидан кейин бундай деди: масалани ҳал этиш юзасидан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати илгари сурган тўрт асосий принципни АҚШ қабул қилган тақдирда, Вьетнамда тинчлик ўрнатиш тўғрисида музокаралар олиб бориш учун имконият яратилади.

Лорд Брокуэй Лондон аэропортида журналистларга қуйидагиларни айтди: ана шу принциплар Вьетнамнинг мустақиллиги, суверенитети, бирлиги ва территориал бутунлигига риоя қилишдан, Вьетнам вақтинча иккига бўлинган экан, ҳар иккала томоннинг ажнабийларнинг ҳар қандай ҳарбий иттифоқларига қўшилишдан воз кечишидан, чет эл ҳарбий хизматчиларининг ҳаммасини олиб чиқиб кетишдан ва ҳарбий базаларни тугатишдан иборат. Жанубий Вьетнам масаласини ажнабийларнинг аралашувига йўл қўймай, Вьетнам халқининг ўзи ҳал этиши лозим. Вьетнамни тинч йўл билан бирлаштириш тадбирлари ажнабийларнинг аралашувига йўл қўймаган ҳолда, мамлакатнинг ҳар иккала қисмида яшовчи халқ томонидан амалга оширилиши лозим.

САТОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ТОКИО, 1 сентябрь. (ТАСС). Япония Бош министри Сато бугун «Япония — Жанубий Корея шартномасининг парламентнинг навбатдан ташқари сессиясида ратификация қилинишига эришишга қатъий қарор қилганлиги»ни билдирди.

Бош министр ҳукмрон либерал-демократик партиянинг маҳаллий ташкилотлари вакиллари кенгашида ана шу баёнот билан сўзга чиқди. Бу кенгаш мамлакатда шартномага қарши ва Япония — Жанубий Корея муносабатларини нормаллаштиришга қарши норозилик ҳаракати кенгайиб бораётган шароитларда ана шу шартномани ратификация қилиш йўлида амалга ошираdиган тадбирларни муҳокама қилиш учун чақирилган эди.

Япониянинг тўрт миллион кишини ўз сафида бирлаштирган касаба союзлари бош кенгаши, Социалистик партия, Коммунистик партия ва кўп сонли демократик уюшмалар, маданият ва фан арбоблари ташкилотлари Жанубий Корея билан дипломатия муносабатларини ўрнатишга ва Шарқи-Шимолий Осиёда ҳарбий блок вужудга келтириш учун биринчи қадам бўладиган шартноманинг ратификация қилинишига қарши чиқмоқдалар.

ТАЗЙИҚ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ТОКИО, 1 сентябрь. (ТАСС). Япония Ташқи ишлар министрлиги биносида Япония билан АҚШ ўртасидаги хавфсизлик шартномасига мувофиқ тузилган Япония—Америка консультатив комитетининг олтинчи сессияси очилди.

Япониянинг сессиядаги делегациясига ташқи ишлар министри Сиина бошчилик қилмоқда. АҚШ томонидан АҚШнинг Япониядаги элчиси Э. Рейшауэр ва Тинч океандаги АҚШ қуролли кучлари қўмондони адмирал Г. Шарп сессияда қатнашмоқда.

Яширин суратда ўтаётган сессиянинг кун тартиби ва муҳокама қилинаётган масалаларнинг рўйхати расмий равишда эълон қилингани йўқ. Бироқ маҳаллий матбуотнинг хабарларига кўра, бу учрашувнинг қатнашчилари Вьетнамдаги аҳволни, Шарқи—Жанубий Осиё ва Узоқ Шарқдаги вазиятни муҳокама қилишга асосий эътиборни қаратмоқдалар.

Матбуотнинг кўрсатишича, Вьетнам жанжалига мамлакатни тортиш, Япония ва Окинавадан Вьетнамга қарши ҳарбий ҳаракатларнинг бевосита базаси сифатида фойдаланиш эҳтимоли масалалари Япония учун айниқса хатарлидир.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

✦ СССР ва Камбоджа ҳукуматлари савдо-сотиқ ва тўлов тўғрисидаги битимлар ҳамда маданий ва илмий ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар муддатини яна бир йилга узайтирдилар.

✦ Венесуэлада сиёсий маҳбусларга амнистия бериш учун курашувчи миллий комитет мамлакат халқига қарата мурожаат қабул қилди. Миллий комитет бу мурожаатида сиёсий маҳбусларни озод қилиш учун курашни кучайтиришга чақиради. Миллий комитет жазо отрядларининг партизанлар ҳаракат қилаётган районлардаги деҳқонларни отишларига қарши норозилик билдирди.

✦ Руминия Социалистик Республикаси давлат кенгашининг раиси Киву Стойканинг таклифига биноан, Камбоджа давлатининг бошлиғи шаҳзода Нородом Сианук расмий визит билан шу йил декабрь ойида Руминияга келади.

✦ Чикаго полицияси гражданҳуқуқлари ҳаракати ташкилоти уюштирган намойиш қатнашчиларидан саккиз кишини қамоққа олди. Намойишчилар шаҳар мактабларида ирқий камситишга қарши чиққан эдилар.

✦ Кейинги кунларда Франциядаги йўлларда автомобиль фалокати натижасида 80 га яқин киши ҳалок бўлди. Автомобиль қатновининг хавфсизлигини таъминлаш учун 40 минг полиция ходими ажратилганига қарамай, шундай аҳвол рўй берди.

✦ 31 августда Шарқий Туркиянинг Бингель вилоятида кучли зилзила бўлганлиги натижасида 40 дан ортиқ киши яраланди ва 12 қишлоқдаги уйларнинг кўпчилиги қулаб тушди. (ТАСС).

ЧИЛИЛИКЛАР НОРОЗИЛИГИ

Сантьяго, 1 сентябрь. (ТАСС). Чилидаги энг йирик буржуа партияси — Чили радикаллар партияси миллий ижроия комитети миллий конгресс сенатида ҳукуматнинг Америка мис-руда компаниялари билан тузиладиган битимлар тўғрисидаги қонун лойиҳасига қарши овоз бериш ҳақида якдиллик билан қарор қабул қилди. Ана шу битимлар Америка—Чили аралаш компанияларни тузишни кўзда тутади.

Радикаллар партиясининг раиси Умберто Энрикес радио орқали сўзлаган нутқида шу қарор ҳақида гапириб, қуйидагиларни таъкидлади: радикаллар партияси Чили ҳукумати билан Америка компаниялари ўртасида тузиладиган битимларни рад этади, чунки бу битимларда қўйилган шартлар мамлакатнинг миллий манфаатларига зид бўлиб, Чили экономикасига зарар етказади.

Чили ҳукумати ана шу битимларнинг радикаллар партияси томонидан маъқулланишига эришмоқ учун зўр бериб ҳаракат қилди. Президент Фрей ва ҳукмрон христиан-демократик партия ҳукуматининг юқори мансабдаги бошқа вакиллари кейинги кунларда радикаллар партиясининг раҳбарлари билан бир неча марта учрашдилар ва қонун лойиҳасининг маъқулланиши радикал-сенаторларнинг овозига боғлиқ эканлигини эътиборга олиб, уларни сенатда битимларни ёқлаб овоз беришга кўндирмоқчи бўлдилар.

Халқ ҳаракати фронтига кирган партиялар бу битимларга қарши чиқдилар ва қарши чиқмоқдалар.

1 сентябрдан 1966 йил учун газета ва журналларга обуна бошланди

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ГАЗЕТАСИГА ОБУНА БЎЛИШНИ

УНУТМАДИНГИЗМИ?

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН! «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА КЕЛАСИ ЙИЛ ҲАМ СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗ ҲАЁТИГА ДОИР РАНГ-БАРАНГ МАТЕРИАЛЛАР, ДУНЁ ЯНГИЛИКЛАРИ, ТАБИАТ АЖОЙИБОТЛАРИ, ВРАЧЛАР МАСЛАҲАТИ, ЛАВҲА, ОЧЕРКЛАР БЕРИБ БОРИЛАДИ, ГАЗЕТА СИЗНИ АДАБИЁТИМИЗДАГИ ЯНГИ АСАРЛАР, ОЛИМЛАР КАШФИЁТИ БИЛАН ТАНИШТИРАДИ. ОБУНА ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ БАРЧА ПУНКТЛАРИДА, КОРХОНАЛАР, ҚУРИЛИШЛАР, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАР, МУАССАСАЛАР, ЎҚУВ ЮРТЛАРИ, ШУНИНГДЕК ЎЗИНГИЗ ЯШАБ ТУРГАН ЖОЙДАГИ ПОЧТА БЎЛИМЛАРИДА ЁЗИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Обуна баҳоси: 12 ойга — 6 сўм, 6 ойга — 3 сўм, 3 ойга — 1 сўм 50 тийин.

Газетага вақтлироқ обуна бўлишни унутманг.

ҚАДРДОНЛАР

ЖУРНАЛИСТ БЛОКНОТИДАН

Совет халқи 3 сентябрда милитаристик Япония устидан қозонилган ғалабанинг 20 йиллигини нишонлайди. Қудратли Совет Армияси тиштирноғигача қуролланган япон милитаризмини тор-мор келтириб ўз миссиясини шараф билан бажарди. Қуйида япон милитаризмига қарши жангларда қатнашган ўзбек жангчилари ҳаётидан лавҳа ўқийсиз:

Автоматчилар душман ўқи остида ярим соат турдилар. Атрофдаги ҳар бир тепалик, дарахт, бута, ҳатто тошлар ҳам самурайлар томонидан нишонга олинган эди. Ўқ гоҳ дарахтга, гоҳ тошларга келиб урилиб, ҳуштак чалади. Шу ярим соат ичида амбразура ичи ҳам чанг-тўзонга тўлиб кетди.

— Шайтонлар, — деди сержант Нуриддинов бетоқатланиб, — бошни кўтаргани қўйишмайди-я.

Ефрейтор Семикин ҳам унинг гапига қўшилди:

— Ишимиз чатоқроққа ўхшайди, Каримбой. Нима қилардик. Бошқа илож йўқ.

Ефрейтор шундай деди-ю, командирга бирор йўлини топинг энди, дегандек тикилди. Чунки, Карим ана шундай тиқилинч пайтларда ҳамиша бирор тадбир ўйлаб топарди. Ана, ҳозир ҳам сержант душман ўқи остида ниманидир ўйлаб ўтирарди. Ахир ўйламай, ташвишланмай бўладими! Бу вазифани бажаришга талабгорлар жуда кўп эди. Лекин бу топшириқни танлаб-танлаб Карим билан Семикинга топширишди. Улар дзотни йўқотиши керак! Душманнинг шу ўчоғи йўқотилмагунча бўлинма олдинга силжиёлмайди.

Амбразура устида ҳамон ўқ ёмғири қуйилиб турарди.

— Семикин, — деди тўсатдан Карим бир қарорга келгандек. — Душман бошқа бир пунктни мўлжаллаб ўққа тутавериши ҳамона ҳув ана у тепаликка ўтиб олишимиз керак.

Сержант бунинг учун бир неча дақиқа вақт кераклигини яхши биларди. Душман бошқа бир пунктни нишонга олиб отаётганида улар югурганларича мўлжалдаги тепаликка ўтиб олдилар. Баландликка эмаклаб чиқишаётганида йўлни тикон симлар тўсиб турарди. Нуриддинов шинели билан симларнинг пастки қисмини ушлаб турди. Шериги тўсиқни кесди. Улар ташландиқ траншеяга тушиб олдилар. Бу ердан дзот унча узоқ эмас. Улар жуда эҳтиёткорлик билан олдинга эмаклаб борардилар. Ўртада 150 метр масофа қолди. Шу пайт олдинги қатордаги траншеяда киши шарпаси кўринди. Сержант ва ефрейтор ерга қапишиб ётганча, уни кузатишди. Дзот олдида бир самурай пулемётига лента қўяётган экан. Жасур сержант ва ефрейтор товуш чиқазмасдан траншеяга тушиб, ўша сояга яқинлашиб боришди. Шарпани сезган душман ханжар кўтариб Нуриддиновга ташланганда, ўзи шилқ этиб ерга қулади. Душман Каримга ханжар кўтарган пайтда Семикин унинг биқинига пичоқ санчган эди.

— Жуда соз, дўстим, — деди суюниб Карим ва дзот устига граната отди. Иккинчи, сўнг учинчи... гранатани улоқтирди. Ҳозиргина ажал тарқатувчи тепаликдек кўзга ташланиб турган душман дзоти ер билан яксон бўлди. Орқадаги автоматчилар ҳужумга ўтиб, дўстларига ёрдамга келдилар.

— Энди взводимизга етиб олишимиз керак, — деди Карим юзларидаги қурум-чангни енги билан артар экан. — Чопдик дўстим!

Улар чопиб боришаркан, гоҳ ўнг, гоҳ чап томонларида миналар портлай бошлади.

— Митя, эҳтиёт бўл! — Карим шундай деди-ю, ўзи майса ўт устига қулади. Боши айланиб, кўз ўнгида майда-майда юлдузчалар суза бошлади. «Наҳотки ўқ теккан бўлса...» — Каримнинг юраги ортга тортиб кетди. Кўз ўнгида меҳрибон онасининг нуроний сиймоси намоён бўлди: «Ўзингдан эҳтиёт бўл, ўғлим. Сен якка-ю ёлғизим, суянган тоғимсан...» Нуриддинов ҳушидан кетди.

— Ўртоқ сержант, сизга нима бўлди, — бу таниш санинструктор Волховнинг товуши эди. — Чеккаларингиз шишиб кетибди.

Ҳушига келган Карим:

— Ҳеч қиси йўқ. Ўқ тирнаб ўтган бўлса керак. Сен Семикинни кўрмадинг-ми? — ташвишланиб сўради.

...Яраланганлар операция қилинадиган чодир ёнида узун бўйли, боши оқ дока билан боғланган сержант турибди. У ёнидан ўтиб бораётган ҳамшира қизни тўхтатди:

— Синглим, менга хирургни топишга ёрдамлашинг.

— Ҳозир мумкин эмас. Ярадорлар жуда кўп, — деди ҳамшира.

Сержант ҳам бўш келмади:

— Доктор Носировни кўришим зарур. Бир минутга бўлса ҳам чақириб қўйинг. Илтимос қиламан, ўтинаман.

— Докторни айтиб юборсам менга нима берасиз, — деб ҳазиллашди ҳамшира қиз.

— Нима хоҳласанг бераман, — деди Карим. — Хоҳласанг ўзимни ҳам ола қол. Ёки менга қайлиқ бўлиб қўя кол, Қўқонга олиб кетаман.

— Эҳ, йигитлар, йигитлар, — деди ҳамшира қиз. — Шундай пайтда ҳам ҳазил юракларингга сиғади-я, — деб чодир-палатага кириб кетди.

Орадан оз вақт ўтар-ўтмас Носиров чиқди:

— Палатага тез киринг, биродар,— деди у жиддий қиёфада.

— Йўқ доктор, менинг палатага кирадиган ишим йўқ. Семикин деган дўстимни бу ерга олиб келишган экан. Унинг аҳволи қандайлигини билгани келувдим.

— Семикин кўп қон йўқотган, — деди хирург. — Унга ҳозир ўз группасига тўғри келадиган қон жуда зарур.

— Менинг қонимни текшириб кўра қолинглар. Эҳтимол рус дўстимга яраб қолар.

— Йўқ, йўқ, сиз жуда кўп қон йўқотгансиз, яралангансиз.

— Қоним ҳали ҳам ошиб-тошиб ётибди, — ялина бошлади Карим. — Агар зарур бўлса қанча хоҳласангиз олинг, доктор.

Носиров ўйланиб қолди. Юртдошига тикилиб қараркан, сержант дўсти учун қон бермасдан туриб бу ердан кетмаслигини англади:

— Юринг қани, олдин текшириб кўрайлик...

...Орадан бир ой ўтганда Нуриддинов Семикин билан учрашди.

— Эсон-омон чиқдингми, Митя, — сержант ефрейторни бағрига босди.

— Дўстим, қадрдоним Карим, мен ҳамма воқеадан хабардорман. Ҳаётимни сен сақлаб қолдинг. — Семикин Каримни бағрига босиб қучоқларкан, томоғига бир нарса тиқилгандек бўлди. Кўзлари ёшланди:

— Энди бизлар фақат қуролдош дўстларгина бўлиб қолмай, қон-қардош, ака-ука ҳам бўлдик. Сенинг қонинг менинг томирларимда жўш уриб оқяпти.

Ф. ЛОБЗИН,
подполковник.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТИНГЛАНГ ТОМОША ҚИЛИНГ

Радио

3 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар. 6.15 — Тонги концерт. 6.45 — Гимнастика машқлари. 7.35 — Эшиттиришлар программаси. 8.25 — Шу кун тароналари.

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон» газеталарининг обзори.

9.30 — Концерт. 10.10 — Рус куйлари. 11.10 — Фан оламида. 11.25 — Ўзбек куйлари. 12.15 — «Гуландом» балети. 12.50 — Тахиатош гидроузели (рус.). 13.00 — Чорвадорлар учун. 13.40 — Эстрада қўшиқлари. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 16.15 — Белорус композиторлари асарлари. 17.00 — Ўзбек кинофильмларидан қўшиқ ва куйлар. 18.10 — Қўшиқлар. 18.30 — Тинчлик ва дўстлик ҳақида қўшиқлар. 19.20 — Социализм мамлакатлари куйлари. 20.00 — Аму—Бухоро канали трассасида (рус.). 20.10 — Бразилиялик композитор Эйтор Вилл-Лобос. 20.45 — «Меҳнатда ва турмушда коммунистик муносабатлар учун» (суҳбат). 21.20 — Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 — Телетайп лентасидан. 22.10 — Адабий-музикали композиция. 22.40 — М. Горький. «Бўронқуш ҳақида қўшиқ». 23.10 — Эртанги кун эшиттиришлари. 23.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун.

Телевидение

3 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**. 18.25 — **«Артек» ҳақида эсдаликлар** (мактаб ўқувчилари учун). 18.45 — **Қонқардош** (бадиий фильм).

20.30 — **Эртага экранда.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар**. 20.55 — **Прага интермецоси**. 21.35 — **Ужар қизалоқ** (бадиий фильм). 22.15 — **Халқ контроли амалда**. 22.30 — **Тамара Милашкина** (суҳбатли концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Касблар ҳақида** (ёшлар учун). 18.40 — **Тошкент янгиликлари**. 18.50 — **Бош проспект** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.30 — **Ёшлар парвози** (ёш ёзувчи ва шоирлар конференцияси олдидан). 21.00 — **Тошкент янгиликлари**. 21.10 — **СССР халқлари куйлари** (Ўзбекистон артистлари ижросида).

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/IX да **Ўғил уйлантириш**, 4/IX да **Ёшликда берган кўнгил.** Кеч соат 8 да бошланади.

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ПАРКДА (ёзги театр) — 3/IX кеч соат 9 да **Фахриддин Умаров** иштирокида **концерт.** Билетлар эрталаб соат 11 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 4, 5/IX да Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ ПАРКДА — 4, 5/IX да **Тошкентдаги X традицион Дўстлик карнавали.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

«Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, «ЮЛДУЗ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда кундуз соат 12, 2 ва 4 да). «ИСКРА» (кеч соат 8 яримда).

Бўлажак кўчада — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (1-залда). «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бизнинг дунёнинг тугаши — «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 7 ва 9 яримда).

Марш! Марш! Тра-та-та! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 10 да).

Лимонадли Жо — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 ва кеч 6-40 минутда). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 ва 5 яримда).

Хайр, Кенец! — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да). «МОСКВА» (эрталаб 10 ва кундуз 2 да). «ДРУЖБА» (кеч 6, 8 ва 10 да).

Жаҳаннамдан чиққан янги иблис — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Бой ила хизматчи (кеч соат 8-20 минутда). **Тракторчилар** (эрталаб 10 да) — НАВОИЙ номли.

ЧП (Фавқулодда ҳодиса) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Улмас Кашчей — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 яримда бошланади)

Бизнинг дунёнинг тугаши — «ФЕСТИВАЛЬ», «УДАРНИК».

Бўлажак кўчада — «ХИВА», НАВОИЙ номли, ПУШКИН номли.

«Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари — «САЛЮТ», ТЕЛЬМАН номли.

Бир марта картошка, икки марта картошка — «ВАТАН».

Девортешар — «1 МАЙ».

Скарамуш — «ПАХТАКОР».

Тиниқ осмон — «РАКЕТА».

Макс Линдер компанияси — «ОҚТЕПА».

ДИҚҚАТ!

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШ БОШҚАРМАСИ билдирадики,

СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ

ГАЗЕТА ва журналларига

ҲАММА ЕРДА 1966 ЙИЛ УЧУН

ОБУНА ҚИЛИШ БОШЛАНДИ

Марказий газета ва журналларга, республика, ўлка, область, шаҳар ва район газеталарига 1966 йил учун обуна чекланмаган ҳолда қабул қилинади.

«Известия» газетасининг «Неделя» иловаси ва «Советский спорт» газетасининг «Футбол» иловаси, илгаригидек, чакана тартибда тарқатилади.

Газета ва журналларга обуна «Союзпечать»нинг обуна пунктларида, шунингдек корхона, муассаса, колхоз, совхоз, ўқув юртлари ва бошқа ташкилотлардаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан ҳамда алоқа бўлимлари ва почтамтларда қабул қилинади.

Ҳамма совет газеталари ва журналларига 1966 йил январь ойидан обуна қилиш шу йил 25 ноябргача давом этади. Бу муддатдан кейин обуна 1966 йилнинг февраль ойига ва ундан кейинги ойларга расмийлаштирилади.

СССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» Бош бошқармаси.

Чимкентдаги

ИККИЛАМЧИ ВИНОЧИЛИК ЗАВОДИГА

бош инженер, бош виночи, виночилар-цех бошлиқлари, холодильник инженери, электрик инженер, контроль-ўлчаш асбоблари техниги

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Чимкент шаҳри (7-автобуснинг «Консерва заводи» остановкаси).

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли

«УзГЛАВЛЕССТРОЙ»га

Самарқанд, Бухоро, Фарғона шаҳарларида ишлаш учун: ёғочсозлик ишининг технолог-инженерлари ва техниклари, старший экономист-инженерлар, механик-инженерлар

КЕРАК

Уй-жой билан таъминланадилар.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 19-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

ТИКУВЧИЛИК ФАБРИКАСИГА

тикувчи шогирдлари (аёллар), газ хўжалиги слесарлари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 222-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин (5-трамвайнинг «Ипподром», 5, 7, 12, 17, 22, 26-автобуснинг «Узбумкомбинат остановкаси).

Тошкент шаҳар, Хуршида кўчаси, 4-тупик, 53-а уйда турувчи **Акбарали Аҳмедовнинг** Андижон область, Избоскан район, Шўро кўчаси, 53-уйда турувчи Қундузхон Аҳмедова (Холдорова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Украин кўчаси, 31-уйда турувчи **Павел Харитонович Кириченконинг** шу уйда турувчи Мария Николаевна Кириченкодан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Тошкент область, Калинин районидаги Куйбишев номли колхозининг 3-бригадасида турувчи **Бекмирза Холмирзаевнинг** Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 25-уйда турувчи Лида Дмитриевна Холмирзаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, 2-Сельмаш проезд, 1-тупик, 48-уйда турувчи **Лида Емельяновна Комарованинг** Чимкент шаҳар, 8 Март кўчаси, 7-уйда турувчи Владимир Григорьевич Комаровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Аэропорт кўчаси, 51-уйда турувчи **Рафига Аҳметшовна Набиеванинг** Ҳасан Хурамшинович Набиевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Жарқўрғон кўчаси, 33-уй, 17-квартирада турувчи **Дзодз Михайлович Плиевнинг** Жарқўрғон кўчаси, 33-уй, 3-квартирада турувчи Евгения Петровна Плиева (Ласько)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 206. ИНДЕКС 64543. Р. 11579.